

ღონისძიებების
მდგრადი
ორგანიზების
მოკლე
სახელმძღვანელო

შინაარსი

- 2 რატომ ვსაუბრობთ ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზების შესახებ
- 3 რატომ არის მნიშვნელოვანი ჩემთვის და ჩემი ორგანიზაციისათვის ღონისძიებების მოწყობა მდგრადობის ასპექტების გათვალისწინებით
- 4 დაკავშირებულია თუ არა მდგრადი განვითარების მიზნები ღონისძიებების მყარ ორგანიზებასთან
- 6 როგორ არის დაკავშირებული ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზება და ცირკულარული ეკონომიკა
- 8 რა არის მდგრადი ღონისძიება
- 9 მდგრადი და ეკოლოგიურად მეგობრული ღონისძიება ეს ერთი და იგივეა?
- 10 რაც ნიშნავს ღონისძიებებით მდგრადი მართვა
- 12 ვინ შეიძლება იყოს დაინტერესებული მხარე მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას
- 14 რატომ ღონისძიების ორგანიზებისას მნიშვნელოვანია მის მდგრადობაზე ფიქრი
- 15 რით განსხვავდება ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზების მიდგომა ჩვეულებრივი ღონისძიებებისაგან
- 22 რა არის კლიმატის ცვლილება და როგორ არის ის დაკავშირებული ღონისძიებების მდგრად ორგანიზებასთან
- 27 როგორ შევარჩიოთ ღონისძიების ჩატარების ადგილი, რათა ის პასუხობდეს მდგრადობის ასპექტებს
- 31 რა სოციალური ასპექტებია გასათვალისწინებელი ღონისძიების ორგანიზებისას
- 33 როგორ შეიძლება მონაწილეთა ტრანსპორტისა და ტრანსფერის მდგრადი ორგანიზება
- 35 როგორ არის დაკავშირებული მონაწილეთა კვება ეკოლოგიურ, სოციალურ და ეკონომიკურ პრობლემებთან
- 39 როგორ შევარჩიოთ მენიუ და გავაწყოთ სუფრა მდგრადი ღონისძიებების მონაწილეებისათვის
- 50 როგორ შევარჩიოთ მასალები და მომსახურება მდგრადი ღონისძიების ჩატარებისას
- 54 როგორ შევამციროთ ქაღალდის გამოყენება მდგრად ღონისძიებაზე
- 60 როგორ შევამციროთ პლასტიკის გამოყენება მდგრად ღონისძიებაზე
- 64 როგორ შევარჩიოთ სუვენირები და პროპო-მასალები, რათა ისინი პასუხობდნენ მდგრადობის ასპექტებს
- 67 როგორ მოვაწყოთ ნარჩენების განცალკევებული შეგროვება მდგრად ღონისძიებაზე
- 71 როგორ ვუამბოთ სწორად მონაწილეებსა და დაინტერესებულ მხარეებს იმის თაობაზე, რომ თქვენი ღონისძიება მდგრადად ორგანიზებულია
- 74 დასკვნის ნაცვლად
- 75 დამატებითი მასალების ჩამონათვალი, რომელიც დაგეხმარებათ მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას
- 76 ინფორმაციის წყარო

ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზების მოკლე სახელმძღვანელო

მთელ მსოფლიოში ორგანიზაციები და კომპანიები არამხოლოდ ფიქრობენ იმაზე, თუ როგორ გახადონ მათი ღონისძიებები უფრო მდგრადი, არამედ გარკვეულ ძალისხმევას იყენებენ ამ მიმართულებით.

მდგრადობა, ცირკულარული ეკონომიკის პრინციპების დაცვა, მდგრადი განვითარების მიზნების მხარდაჭერა ეს არამხოლოდ მოდური ტრენდია მოვლენათა ინდუსტრიაში, არამედ თანამედროვეობის მოთხოვნა.

აღნიშნული სახელმძღვანელო მოგცემთ საშუალებას ძალიან მოკლედ შეიტყუთ ღონისძიებების მდგრადი განვითარების, ამ სფეროში არსებული ძირითადი მიდგომებისა და პრინციპების შესახებ.

სახელმძღვანელო შეიცავს მოკლე
ინსტრუქციებსა და რჩევებს,
რომლებიც დაგეხმარებიან
ორიენტირებაში და ნებისმიერი
მასშტაბის ღონისძიების
ორგანიზებისას მდგრადობის
პრინციპების ჩართვაში

რატომ ვსაუბრობთ ლონისძიებების მდგრადი ორგანიზების შესახებ

21-ე საუკუნეში კაცობრიობა წააწყდა დიდი რაოდენობის ეკოლოგიურ პრობლემებს (კლიმატის ცვლილება, ბიომრავალფეროვნების შემცირება, ნიადაგის, წყლის, ჰაერის დაბინძურება), სოციალურ პრობლემებს (გლობალური უთანასწორობა, რესურსების გადანაწილება), ეკონომიკურ პრობლემებს (ხაზოვანი ეკონომიკის ეკონომიკური კრიზისი). მოვიდა ფასეულობების გადახედვის დრო: გარემო აღარ აღიქმება მხოლოდ როგორც კაცობრიობის გამდიდრების საშუალება. ყალიბდება ახალი პარადიგმა, რომელშიც გარემოს დაცვა,

სოციალური და ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრა ხდება პრიორიტეტული.

ახალი მიდგომა იწერება ცხოვრების ყველა სფეროში, ბიზნესსა და წარმოებაში. ლონისძიებების ინდუსტრიაც არ რჩება განზე. ნებისმიერ ორგანიზატორს დღეს აქვს მისი ლონისძიებების უფრო მდგრადი, სოციალურად ორიენტირებული, ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარებასა და მის მხარდაჭერაზე დადებითად მოქმედი აქცენტების დასმის შესაძლებლობა.

რატომ არის მნიშვნელოვანი ჩემთვის და ჩემი ორგანიზაციისათვის ღონისძიებების მოწყობა მდგრადობის ასპექტების გათვალისწინებით

სწრაფად ცვლადი მსოფლიოს პირობებში მნიშვნელოვანია საკვანძო ტენდენციებისათვის თვალყურისდევნა, რათა ფეხი აუწყოთ დროს. დღეს საქართველო აქტიურად ახორციელებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ შემუშავებულ მდგრადი განვითარების გლობალურ მიზნებს, შემუშავებულია 2030 წლამდე მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ეროვნული სტრატეგია. ჩნდება ახალი პროექტები მწვანე ეკონომიკაში, წრიულ ეკონომიკაში, საწარმოები ახორციელებენ მდგრადი წარმოების მიდგომებს, რაც შესაძლებელს ხდის ბუნებრივი რესურსების გონივრულად გამოყენებას და ნარჩენების წარმოქმნის შემცირებას. იქმნება ერთჯერადი პლასტმასის გამოყენების პირობები და საკანონმდებლო ბაზა მოსახლეობისა და მწარმოებლებისთვის, საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მეორადი დახარისხებისთვის.

დღეს ბევრ ორგანიზაციას და ადამიანს აქვს ამის შესაძლებლობა პრაქტიკაში შეუდგნენ მდგრადი განვითარების, მწვანე და ცირკულარული ეკონომიკის მიზნების განვითარებას მათი ღონისძიებების ორგანიზებით მდგრადობის პრინციპებზე დაყრდნობით ორგანიზების გზით

დაკავშირებულია თუ არა მდგრადი განვითარების მიზნები ღონისძიებების მყარ ორგანიზებასთან

მიზნები მდგრადი განვითარების სფეროში არის ერთგვარი მოწოდება მოქმედებისკენ, რომელიც მომდინარეობს ქვეყნიდან (ლარიში, მდიდარი და საშუალოდ განვითარებული) და მიმართულია ჩვენი პლანეტის კეთილდღეობის გაუმჯობესებასა და დაცვაზე. სახელმწიფოები აღიარებენ, რომ სიღარიბის ლიკვიდაციის ზომები უნდა განხორციელდეს ეკონომიკური ზრდის გაზრდის მცდელობისა და განათლების, ჯანდაცვის, სოციალური დაცვისა და დასაქმების სფეროებში მთელი რიგი საკითხების პარალელურად, და აგრეთვე კლიმატის ცვლილების შეკავებისა და გარემოს დაცვის საკითხების გათვალისწინებით.

ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზება მიმართულია მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევაზე. თქვენი ღონისძიების ორგანიზებით, თქვენ მხარს უჭერთ მდგრადი განვითარების მიზნების განხორციელებას საქართველოში.

2030 წლამდე დღის წესრიგი მდგრადი განვითარების სფეროში მოიცავს მდგრადი განვითარების 17 მიზნისგან და 169 ამოცანისგან შემდგარ სიას, რომლებიც მიმართულია სიღარიბის აღმოფხვრაზე, უთანასწორობასა და უსამართლობასთან ბრძოლაზე, კლიმატის ცვლილებასთან, ეკოსისტემების დაბინძურებასთან და ა.შ. დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრასთან.

დეტალურად ბელარუსში მდგრადი განვითარების მიზნების შესახებ იხილეთ საიტზე <http://sdgs.by>

ნახ. 1

მიზნები

მდგრადი

განვითარების
დარგში

1 სიღარიბის
ლიკვიდაცია

2 შიმშილის
ლიკვიდაცია

3 კარგი ჯანმრთელობა
და კეთილდღეობა

4 ხარისხიანი
განათლება

5 გენდერული
თანასწორობა

6 სუფთა წყალი და
სანიტარია

7 იაფი და სუფთა
ენერგია

8 ღირსეული სამუშაო
და ეკონომიკური
ზრდა

9 ინდუსტრიალიზაცია,
ინოვაციები და
ინფრასტრუქტურა

10 უთანასწორობის
შემცირება

11 მდგრადი ქალაქები
და დასახლებული
პუნქტები

12 პასუხისმგებლიანი
მოხმარება და
წარმოება

13 კლიმატის
ცვლილებასთან
ბრძოლა

14 ზღვის
ეკოსისტემების
შენარჩუნება

15 ხმელეთის
ეკოსისტემების
შენარჩუნება

16 მშვიდობა,
მართლმსაჯულება
და ეფექტური ინსტიტუტები

17 პარტნიორობა
მდგრადი
განვითარების ინტერესებში

მიზნები
მდგრადი
განვითარების
დარგში

როგორ არის დაკავშირებული ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზება და ცირკულარული ეკონომიკა

ცირკულარული ეკონომიკა, ან დახურული ციკლების ეკონომიკა აგებულია „აკვანიდან აკვანამდე“ მიდგომაზე (მოიპოვე – აწარმოე – გამოიყენე განმეორებით). ეს მიდგომა ითვალისწინებს, რომ ნებისმიერი ამოღებული რესურსი უნდა იყოს შენახული საწარმოო ციკლში რაც შეიძლება დიდხანს, ნარჩენების წარმოქმნის გარეშე. ეს მიიღწევა საქონლისა და მომსახურების გააზრებული დიზაინის, უკვე წარმოებული შენარჩუნებისა და გამოყენების, ბუნებრივი სისტემების რეგენერაციის გზით.

ცირკულარულ ეკონომიკას უპირისპირდება ხაზოვანი ეკონომიკა. ხაზოვანი ეკონომიკა მუშაობს «აკვნიდან საფლავამდე» პრინციპით (მოიპოვე – აწარმოე – გადააგდე), ეს კი იმას ნიშნავს, რომ გარემოდან ამოიღება ფასეული ბუნებრივი რესურსები, ისინი გადიან საწარმოო ციკლს, მიდიან საბოლოო მომხმარებელამდე საქონლის სახით, ხოლო გამოყენების შემდეგ მაშინვე მიემართებიან ნაგავსაყრელზე. სწორედ ასეა მოწყობილი თანამედროვე სამყარო, რაც იწვევს დიდი რაოდენობის ეკოლოგიურ პრობლემებს, აუარესებს ადამიანების ცხოვრების ხარისხს და საფრთხის ქვეშ აყენებს მომავალი თაობების კეთილდღეობას.

ნახ. 2

ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზებისას ძალიან მნიშვნელოვანია ცირკულარული ეკონომიკის პრინციპების გათვალისწინება განსაკუთრებით საქონლის დიზაინის, მრავალჯერადი გამოყენების საქონლისა და ნარჩენების წარმოშობის დაუმჯობესების ნაწილში

ხაზოვანი ეკონომიკა

ბუნებრივი
რესურსები

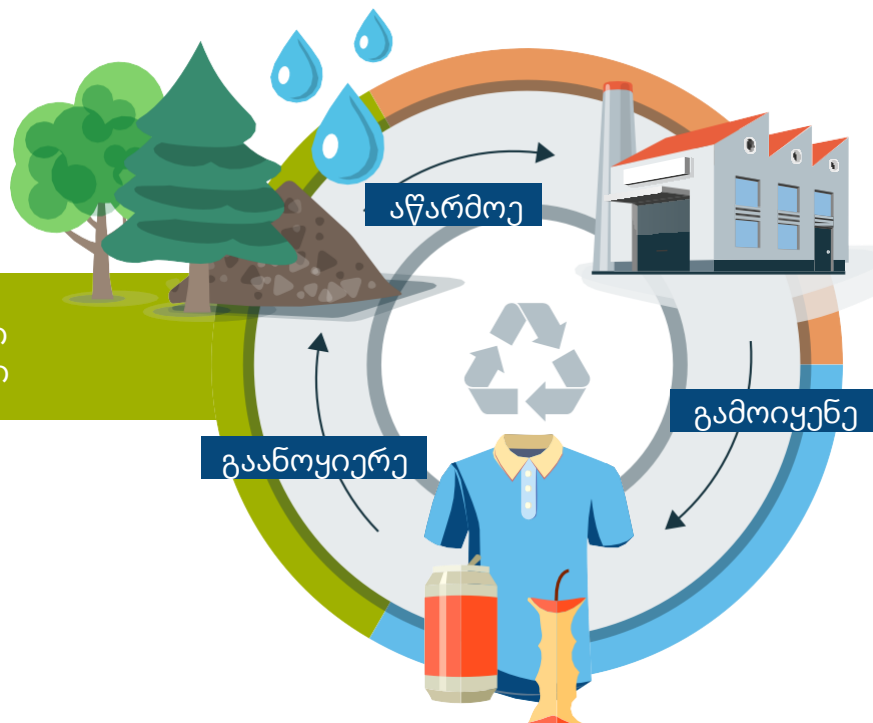

- ✗ ტექნიკური და ბუნებრივი მასალები ირეკა
- ✗ გამოიყენება ენერგია განუახლებელი წყაროებიდან

ცირკულარული ეკონომიკა

- ✓ ენერგია განახლებადი წყაროებიდან

ბუნებრივი
რესურსები

რა არის მდგრადი ღონისძიება

მდგრადი ღონისძიება – ეს არის ღონისძიება, რომლის ორგანიზებისას მხედველობაში მიიღება ღირებულებები და გადაიდგმევა გარემოს დაცვის, ჯანსაღი და ინკლუზიური საზოგადოების შექმნისა და ეკონომიკის განვითარების მოქმედებები

მდგრადი ღონისძიება ემყარება ეკონომიკურ, ეკოლოგიურ და სოციალურ სფეროებს, ანუ ეფუძნება იმავე ასპექტებს, რაც მდგრადი განვითარება.

მდგრადი და ეკოლოგიურად მეგობრული ღონისძიება ერთი და იგივეა?

ჩვეულებრივ, ეკოლოგიურად მეგობრული ღონისძიება ითვალისწინებს მხოლოდ ერთ ასპექტს -
უსაფრთხოება გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობისთვის. მდგრად ღონისძიებაში ყურადღება
ექცევა ერთდროულად სამ ასპექტს:

1

ეკოლოგიური
უსაფრთხოება

2

სოციალური
სამართლიანობა

3

ეკონომიკური
განვითარება

რა არის ღონისძიებით მდგრადი მართვა

ღონისძიებებით მდგრადი მართვა - ეს არის ღონისძიებათა დაგეგმარების ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური პასუხისმგებლობის საკითხთა ინტეგრაციის პროცესი გუნდში კომუნიკაციისა და პროცესის დაინტერესებული მხარეებისა და მონაწილეთა ჩაბმის გზით.

მოვლენებით მდგრადი მართვა მოითხოვს, რომ ორგანიზაციებმა გაითვალისწინონ სხვადასხვა დაინტერესებული მხარეების საჭიროებები და ღირებულებები, რომლებიც გავლენას ახდენს

ღონისძიება. ერთის მხრივ ორგანიზაციები დგამენ ნაბიჯებს გარემოზე ან ადამიანის ჯანმრთელობაზე მნიშვნელოვანი ნეგატიური გავლენის შესამცირებლად (მაგალითად, ფიქრობენ ღონისძიებაზე პლასტიკის ნარჩენების მინიმუმამდე დაყვანაზე). მეორეს მხრივ, ორგანიზაციები ეძებენ შესაძლებლობებს ღონისძიებებისათვის, რომლებსაც ექნებათ დადებითი ეფექტი და სარგებელს (მათ შორის ეკონომიკურს) მოუტანენ ადგილობრივ საზოგადოებას, მათ შორის საქველმოქმედო და მოხალისეთა პროექტებს.

ნახ. 3

ლონისძიებათა მდგრადობის 4 პრინციპი

1

ლონისძიებების ორგანიზატორები და საქონლისა და მომსახურების მიმწოდებლები ინაწილებენ პასუხისმგებლობას მდგრადი პრაქტიკების დანერგვაზე და მათი დაინტერესებული მხარეებამდე მიტანაზე

ძირითადი ეკოლოგიური ასპექტები მოიცავენ:

- ▶ რესურსების შენარჩუნება, წყლის, ენერგიისა და ბუნებრივი რესურსების ჩათვლით.
- ▶ ნარჩენებით მართვა.
- ▶ ნახშირბადის ამოფრქვევის შემცირება
- ▶ მიწოდების ჯაჭვით მართვა და პასუხისმგებლიანი შესყიდვები.
- ▶ ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნება.

ძირითადი სოციალური ასპექტები მოიცავენ:

- ▶ უნივერსალური ადამიანის უფლებები.
- ▶ ზემოქმედება საზოგადოებაზე.
- ▶ შრომითი პრაქტიკები.
- ▶ პატივისცემა კულტურისადმი.
- ▶ უსაფრთხოება და დაცვა.
- ▶ ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა.

4

მდგრადი ლონისძიებები მხარს უჭერენ ეკონომიკის კეთილდღეობას შემდეგის მეშვეობით:

- ▶ თანამშრომლობა და პარტნიორობა.
- ▶ ადგილობრივი მხარდაჭერა, მცირე და საშუალო საწარმოთა.
- ▶ ჩათვლით. დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობა.
- ▶ სამართლიანი ეკონომიკური ეფექტი.
- ▶ გამჭვირვალობა.
- ▶ პასუხისმგებლიანი მართვა.

ლონისძიებების მდგრადი ორგანიზების გამოცდილების უნიფიცირებისათვის შემუშავებულია საერთაშორისო სტანდარტი ISO 20121:2012 „მოვლენათა მდგრადობის მენეჯმენტის სისტემები. მოთხოვნები და გამოყენების სახელმძღვანელო“, რომელიც ეხმარება ორგანიზატორებს ან დამკვეთებს სოციალური, ეკონომიკური და ეკოლოგიური ასპექტების გათვალისწინებით გამართონ ნებისმიერი მასშტაბის ლონისძიება. სტანდარტი აწესებს მოთხოვნებს ლონისძიების მომზადების მართვის სისტემის, ჩატარების, შეფასების და არა თავად ლონისძიებისადმი როგორც ასეთზე.

ვინ შეიძლება იყოს დაინტერესებული მხარე მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას

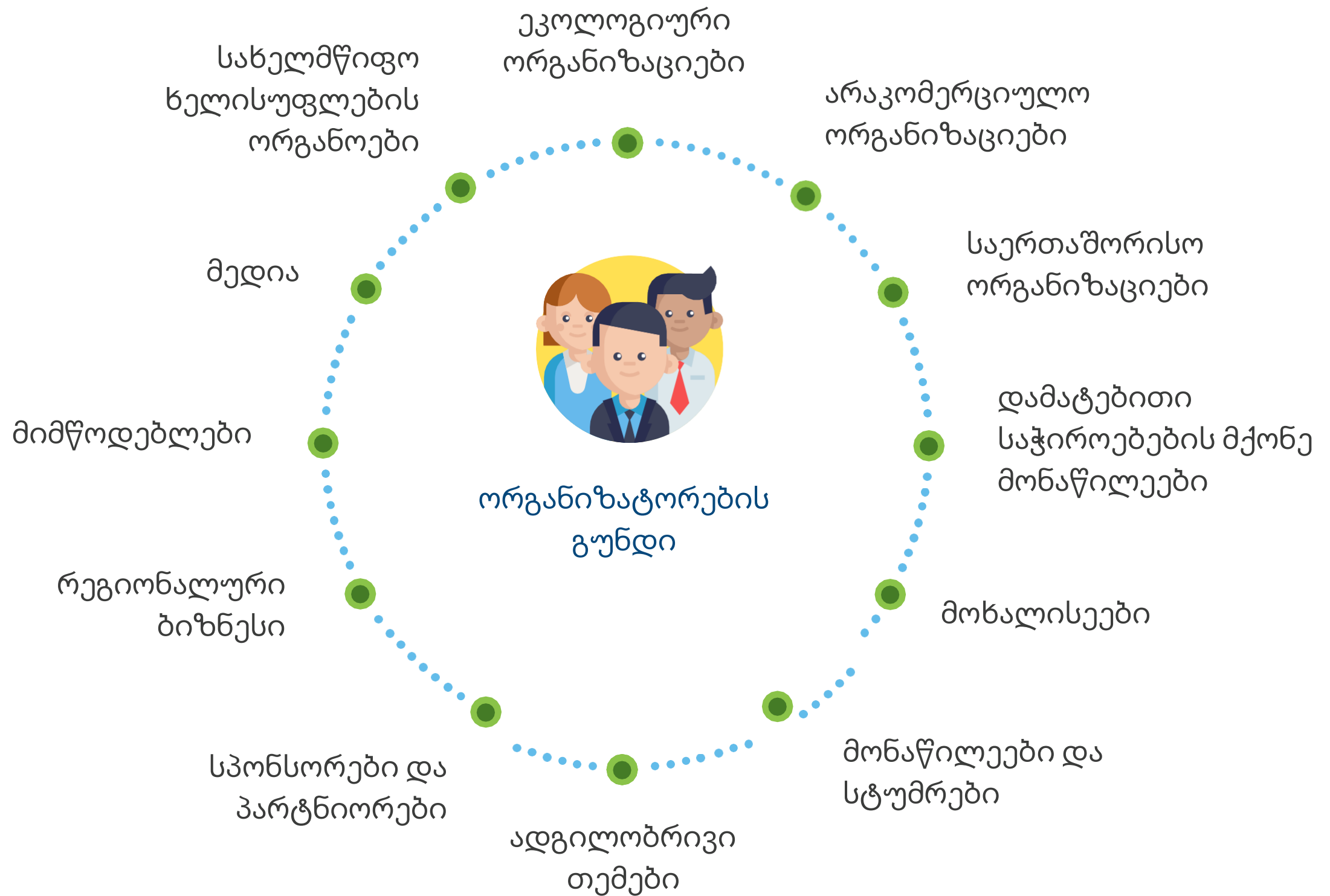
ჩვეულებრივ, ღონისძიების ორგანიზებისას, ძირითადი დაინტერესებული მხარის სახით განიხილებიან მხოლოდ ღონისძიების სტუმრები და მონაწილეები. სინამდვილეში ეს წრე გაცილებით ფართოა, განსაკუთრებით მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას.

პირველ რიგში, ეს არის თავად ღონისძიების ორგანიზატორების გუნდი, რომელსაც სჭირდება თანამშრომლებთან და მოხალისეებთან კომუნიკაციის დამყარება, მათი მოვლენის მდგრადობის ფასეულობებისა და ასპექტების განსაზღვრა.

მეორეც, ესენი არიან თქვენი ღონისძიების სტუმრები და მონაწილეები (მათ შორის დამატებითი საჭიროებების მქონე პირები), საერთაშორისო ორგანიზაციები, სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანიზაციები, სპონსორები და პარტნიორები, მედია, ადგილობრივი თემები.

მესამე, საქონლისა და მომსახურების მომწოდებლები, რეგიონალური ბიზნესი. ისინი, სავარაუდოდ, არ მიიღებენ მონაწილეობას თქვენს ღონისძიებაში, მაგრამ შეიძლება ჩაერთონ მოსამზადებელ ეტაპზე: ისინი მიიღებენ თქვენგან მოთხოვნას მდგრად შესყიდვებზე, სათავსის წარმოდგენაზე, კვებისა და მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას საჭირო სხვა მომსახურების ორგანიზებაზე.

ნახ. 4

რატომ ღონისძიების ორგანიზებისას მნიშვნელოვანია მის მდგრადობაზე ფიქრი

ორგანიზატორების თვალსაზრისით, ღონისძიების ჩატარებისას მდგრადობის პრინციპების გამოყენება შეიძლება იყოს თვითმიზანი. მაგალითად, თუ თუ საუბარია ღონისძიებებზე, რომლებიც უშუალოდ ეძღვნება მდგრადი განვითარების მიზნების წინ წაწევას, ცირკულარულ ეკონომიკას ან სხვა მომიჯნავე თემებს.

არათემატური ღონისძიებების შემთხვევაში, მდგრადობის პრინციპების დაცვა დაეხმარება ორგანიზატორებს აჩვენონ მსოფლიო მოწინავე პრაქტიკისადმი ერთგულება ანდა მიიღონ რეპუტაციული სარგებელი (ღონისძიების გამჭვირვალობის ამაღლება, აუდიტორიის ლოიალობის ზრდა, ახალი პარტნიორების მოზიდვა, კონკურენტებისგან განცალკევება, თანამშრომლების გაერთიანება, და ა.შ.).

გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ მდგრადი განვითარების თემატიკა (ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური ასპექტები) მიეკუთვნება ე.წ. კროს-ფასეულობებს, რომელთა ერთგულება არის სავალდებულო მოთხოვნა პარტნიორული ურთიერთობების დამყარებისას, ინვესტიციების მიღებისას და ზოგიერთი სხვა პროცესის დროს.

მონაწილეთა თვალსაზრისით, მდგრად ორგანიზებულ ღონისძიებებს ასევე აქვს გარკვეული სარგებელი. მდგრადობისადმი ჰოლისტიკური მიდგომის გამოყენებისას, თქვენ შეგიძლიათ ერთდროულად აამაღლოთ ხელმისაწვდომობა და მოხერხებულობა თქვენი ღონისძიების სტუმრებისთვის. მაგალითად, ღონისძიების ონლაინ ტრანსლაციის ორგანიზებით, თქვენ ეხმარებით შეუერთდეთ მათ, ვისაც სურს დაესწროს ღონისძიებას, მაგრამ რაიმე მიზეზით ვერ შეძლო ეს (მაგალითად, ბილეთების მაღალი ღირებულების, შორი მანძილის და ა.შ. გამო).

გარდა ამისა, მდგრადად ორგანიზებული ღონისძიება უფრო ხშირად შეესაბამება მონაწილეთა იდეალებსა და ღირებულებებს, რაც ემოციურ პასუხს პოულობს. ეს ნიშნავს, რომ მონაწილეები კვლავ დაესწრებიან თქვენს ღონისძიებებს, რადგან იციან, რომ თქვენ შეიძლება გენდონ თქვენ, როგორც ორგანიზატორს.

რით განსხვავდება ლონისძიებების მდგრადი ორგანიზების მიდგომა ჩვეულებრივი ლონისძიებებისაგან

ნებისმიერი ლონისძიება, მათ შორის, ორგანიზებული მდგრადობის ასპექტების გათვალისწინებით, მოითხოვს მკაფიო დაგეგმარებას, გუნდურ მუშაობას, ორგანიზებას ლონისძიების დროს და ლონისძიების შედეგების შემდგომ ანალიზს. მისი განსხვავება შეიძლება იყოს იმაში, რომ მდგრადი ლონისძიების ორგანიზებისას გამოიყენება განსხვავებული, მონაწილეებისთვის ნაკლებად ნაცნობი მიდგომები. მაგალითად, ბეჭდური მასალების მინიმალური გამოყენება, ადგილობრივი პროდუქტებისგან დამზადებული ვეგეტარიანული მენიუ, უარი ერთჯერად ჭკურჭელზე, ადგილობრივი თემებისა და სოციალური მეწარმეების პროექტების მხარდაჭერა.

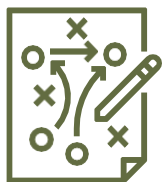
მოკლედ განვიხილოთ
ლონისძიების ორგანიზების,
წარმართვისა და ანალიზის
ძირითადი ეტაპები

ღონისძიების დაწყებამდე

დაგეგმვა

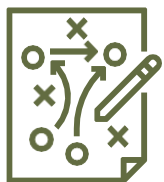
- ▶ განსაზღვრეთ ღონისძიების მიზანი და ამოცანები.
- ▶ ჩამოაყალიბეთ თქვენი ღონისძიების მდგრადობის მიზნები, განსაზღვრეთ პრიორიტეტები (მდგრადობის რომელ ასპექტს განახორციელებთ პირველ რიგში, რა იქნება თქვენი პრიორიტეტი).
- ▶ ჩაატარეთ თქვენი ღონისძიების SWOT ანალიზი, გამოყავით ღონისძიების ძლიერი და სუსტი მხარეები, მისი დამატებითი შესაძლებლობები და რისკები, მათ შორის დაკავშირებული მოვლენათა მდგრადი ორგანიზაციის ჩართვასთან.
- ▶ მოამზადეთ ღონისძიების საბოლოო კონცეფცია, შეათანხმეთ ის გუნდთან, ასევე საკვანძო დაინტერესებულ მხარეებთან (პარტნიორებთან, რეგიონული ბიზნესთან და ა.შ.).
- ▶ თუ თქვენი ღონისძიება რაიმე სახით ჩართულია ადგილობრივი თემი, აუცილებლად ჩართეთ ის დაგეგმვაში, რაც ხელს შეუწყობს გახადოს მოვლენა უფრო სოციალურად ორიენტირებას.
- ▶ შეიმუშავეთ ღონისძიების პროგრამა, შეაფასეთ მრავალდღიანი ღონისძიების საჭიროება.

მომზადება

შეიმუშავეთ მდგრადი ღონისძიების გამართვის თქვენი სურვილები და მოთხოვნები ყველა მომწოდებლისთვის, შეათანხმეთ თქვენს მოთხოვნები, მოამზადეთ შესაბამისი კონტრაქტები და შეთანხმებები შემდეგი მიმართულებებით

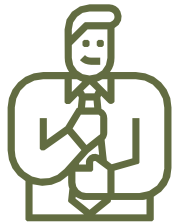
- ▶ მონაწილეთა ტრანსფერი;
- ▶ ღონისძიების ჩატარების, მონაწილეთა განთავსების ადგილი;
- ▶ კვება და ყავის შესვენება;
- ▶ მონაწილეებისათვის დასარიგებელი და თანმხლები მასალების მომზადება;
- ▶ გასართობი პროგრამა სტუმრებსა და მონაწილეებისათვის;
- ▶ გაძლოლა და თარგმანი ღონისძიების უცხოელი სტუმრებისთვის;
- ▶ ღონისძიების ტექნიკური მომსახურება(მულტიმედია, სინქრონული თარგმანი);
- ▶ ფართის დეკორი და სხვა მნიშვნელოვანი ასპექტები, რომლებიც შესაძლებელია დაემატოს თქვენი ორგანიზაციის საჭიროებებიდან გამომდინარე.

მომზადება

- ▶ კოორდინაცია გაუწიეთ ყველა სამუშაო პროცესს, ორგანიზაციას და მონაწილეს, რომლებიც ჩართულნი არიან ღონისძიებაში.
- ▶ აკონტროლეთ ღონისძიების ბიუჯეტის ხარჯვა: ის უნდა იყოს რაციონალური.
- ▶ მოამზადეთ ღონისძიების ორგანიზატორებისა და მოხალისეთა გუნდი, თანაბრად გაანაწილეთ რესურსები და ამოცანები გუნდის ყველა წევრისთვის. თითოეულმა ზუსტად უნდა იცოდეს თუ რაზეა ის პასუხისმგებელი. აუხსენით ორგანიზატორებისა და მოხალისეთა გუნდს, მდგრადობის რა პრინციპები იქნება გამოყენებული ღონისძიების ორგანიზებისას და რატომ.
- ▶ ჩაატარეთ სამუშაო საზოგადოებასთან და დაინტერესებულ მხარეებთან. გაუგზავნეთ მონაწილეებს მოსაწვევები, რომლებიც ასევე შეიძლება განმარტოთ, რომ ეს არის მდგრადად ორგანიზებული ღონისძიება, სადაც მოუწოდებს მონაწილეებს დაიცვან რიგი წესი.
- ▶ დააზუსტეთ აქვთ თუ არა მონაწილეებს, რომლებიც აპირებენ თქვენს ღონისძიებაზე დასწრებას, რაიმე სახის დამატებითი საჭიროება, მაგალითად კვებაში (ვეგანური დიეტა, ალერგია, პროდუქტების აუტანლობა) ან გადაადგილებაში (შეზღუდული მობილურობა, დიდი ბარგი და ა.შ.). ეს ხელს შეუწყობს ღონისძიების ინკლუზიურობას და სხვადასხვა ჯგუფის საჭიროებების მაქსიმალურ გათვალისწინებას.

ლონისძიების დროს

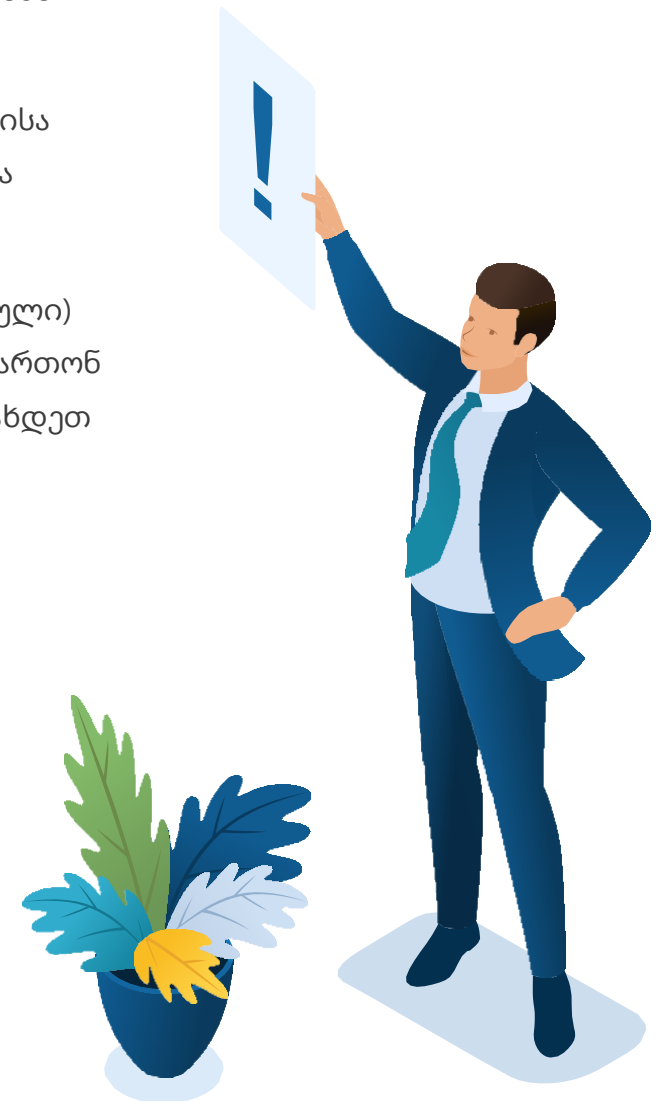

- ▶ კიდევ ერთხელ ჩაუტარეთ ინსტრუქტაჟი ორგანიზატორებსა და მოხალისეებს ლონისძიების ჩატარების გეგმისა და ლონისძიების დროს მდგრადობის პრინციპების დაცვის შესახებ.
- ▶ გამოყავით ცალკეული მოხალისეები და გუნდის წევრები, რომლებიც დაეხმარებიან მონაწილეებს ნავიგაციაში, გაუმკლავდნენ მდგრადობის ახალ ასპექტებს (მაგალითად, ლონისძიების მასალებზე და პროგრამაზე ელექტრონული წვდომით, ნარჩენების ცალკე შეგროვებით, საქველმოქმედო პროექტებში მონაწილეობით და ა.შ.).
- ▶ კიდევ ერთხელ საჯაროდ ხაზი გაუსვით მონაწილეების ყურადღება იმაზე, რომ ეს არის მდგრადად ორგანიზებული ლონისძიება, ამიტომ ზოგიერთი მიდგომა შეიძლება მათ ახალი და უჩვეულო მოეჩვენოთ. აუხსენით თუ რატომ მოიქცეით სწორედ ასე.
- ▶ აკონტროლეთ ლონისძიების ჩატარებისას ყველა დაგეგმილი პროცესების შესრულება.
- ▶ თვალყური ადევნეთ დროს და თაიმინგის დაცვას, რათა არ გადაუხვიოთ პროგრამიდან.
- ▶ მოახდინეთ ლონისძიების მონაწილეებთან, მომხსენებლებთან და სტუმრებთან დაკავშირებული ყველა პროცესის კოორდინაცია.
- ▶ შეაგროვეთ უკუკავშირი ლონისძიების მონაწილეებისა და სტუმრებისგან. გაარკვიეთ, ხომ არ განიცდიდნენ ისინი რაიმე სახის სირთულეებს იმის გამო, რომ ლონისძიება მდგრადი გზით იყო ორგანიზებული. გაარკვიეთ რა დაამახსოვრდათ ყველაზე მეტად ლონისძიების დროს, რა მოეწონათ ყველაზე მეტად ორგანიზებაში და ა.შ..
- ▶ ლონისძიების დამთავრებისას შეაგროვეთ ყველა მასალა, მათ შორის საკვები პროდუქტები. არ გადაყაროთ ის, რაც შესაძლოა გამოგადგეთ შემდგომი ლონისძიებებისათვის.

ღონისძიების შემდეგ

- ▶ შეაფასეთ, თუ რამდენად ჩატარებული ღონისძიება შეესაბამებოდა დაგეგმილ პროგრამას, რამდენად მოხერხდა ჩანაფიქრის რეალიზება, რა არ მოხდა გეგმის მიხედვით, რა ზომები იქნა მიღებული ამ შემთხვევაში.
- ▶ გააანალიზეთ უკუკავშირი ღონისძიების მონაწილეების, მომხსენებლებისა და სტუმრებისაგან, გამოიტანეთ დასკვნები, რომლებიც მნიშვნელოვანია სამომავლო ღონისძიებების დაგეგმვისას.
- ▶ გაუზიარეთ თქვენი გამოცდილება (წარმატებული ან არც ისე წარმატებული) ღონისძიების სხვა ორგანიზატორებს, რათა დაეხმარათ მათ შეეცადონ ჩართონ მდგრადობის ასპექტები თავიანთ ღონისძიებებში. თქვენ შეგიძლიათ გახდეთ შთაბეჭდილებით მაგალითი მრავალი ადამიანისთვის.

ტოპ-5 ასპექტი, რომელიც განასხვავებს ლონისძიების მდგრად ორგანიზებას ჩვეულებრივი ლონისძიების ორგანიზებისგან

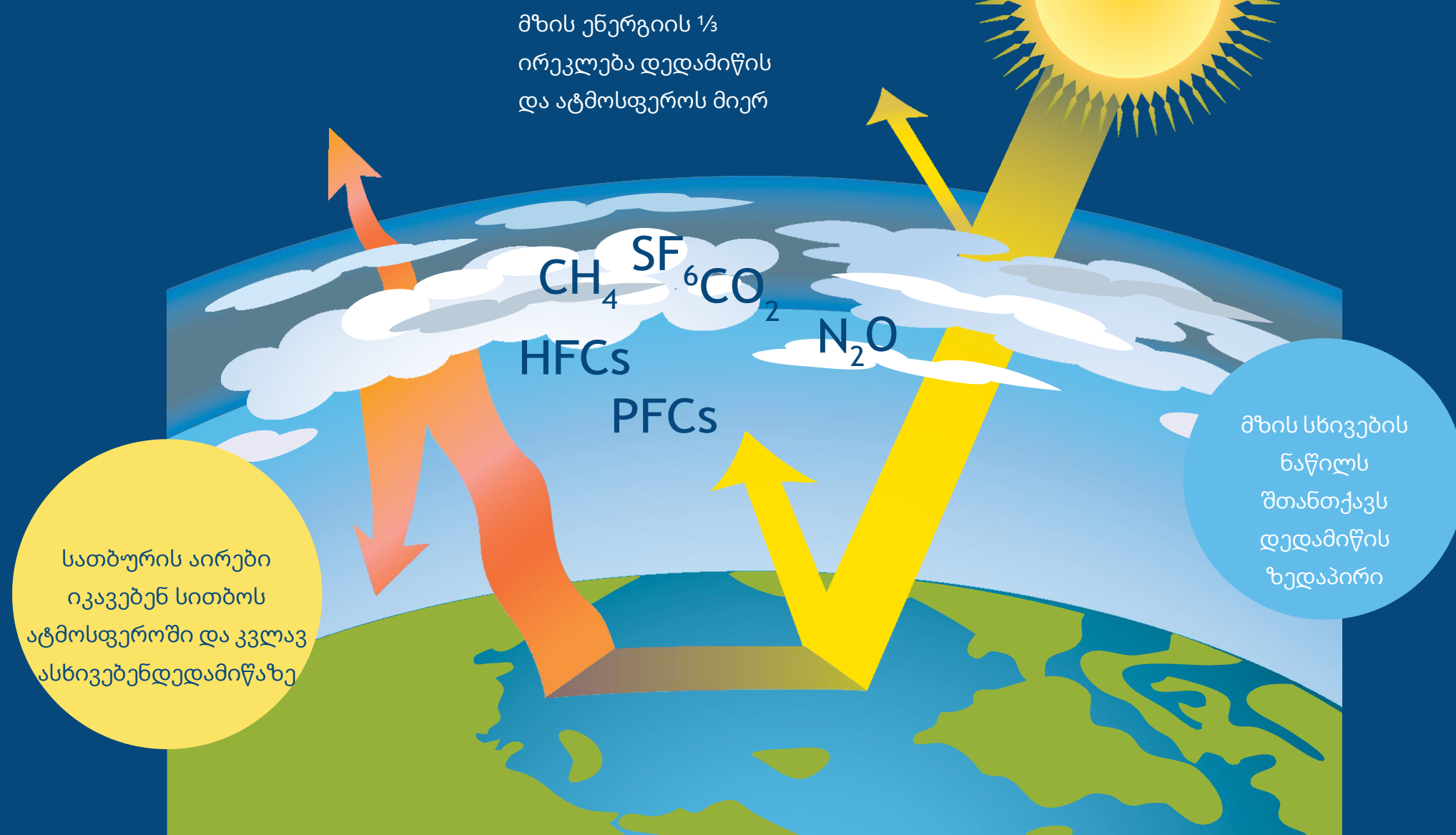
რა არის კლიმატის ცვლილება და როგორ არის ის დაკავშირებული ღონისძიებების მდგრად ორგანიზებასთან

კლიმატის ცვლილება ეს არის ადამიანის
საქმიანობით გამოწვეული საშუალო
კლიმატური მაჩვენებლების ცვლილება,
დაკვირვებული და პროგნოზირებული
გრძელვადიანი, ასევე კლიმატის
ცვალებადობა და ქარიშხლებისა და
წყალდიდობების ზრდა)

დღეს კლიმატის ცვლილებაზე საუბრისას გულისხმობენ საშუალო
წლიური ტემპერატურის ცვლილებას, რომელიც გამოწვეულია
სათბურის ეფექტით. სათბურის ეფექტის ძირითადი მიზეზია
ატმოსფეროში არსებული აირები: წყლის ორთქლი, ნახშირორჟანგი,
აზოტის დიოქსიდი, მეთანი და ქლოროფტორნახშირბადები.
ისინი ატარებენ მზის შუქს, მაგრამ იკავებენ სითბოს დედამიწის
ზედაპირთან (როგორც სათბურის მინის კედლები). რაც უფრო მეტი
სათბური აირებია ატმოსფეროში, მით უფრო იზრდება დედამიწის
ტემპერატურა.

ნახ. 5

სათბურის ეფექტი

სწრაფმა ინდუსტრიალიზაციამ, ტყეების ტოტალურმა გაჩეხვამ და სოფლის მეურნეობის ინტენსიურმა წარმართვამ გამოიწვია ატმოსფეროში სათბურის აირების ამოფრქვევის ზრდა. მოსახლეობის რაოდენობის ზრდასთან და ქვეყნების ეკონომიკის განვითარებასთან ერთად იზრდება ემისიების მოცულობა, რაც ნიშნავს, რომ კლიმატი სულ უფრო სწრაფად იცვლება.

სფეროებს, სადაც ადამიანის საქმიანობა იწვევს სათბურის აირების ყველაზე დიდ რაოდენობას, მიეკუთვნება ელექტროენერგიის და სითბოს გამომუშავება, ტრანსპორტი, წარმოების სფერო და მშენებლობა, სოფლის მეურნეობა.

კლიმატის ცვლილებამ უკვე გამოიწვია ატმოსფეროსა და ოკეანეს გლობალური დათბობა, მყინვარების დნობა, ზღვის დონის აწევა, უფრო ხშირი ექსტრემალური ამინდის მოვლენები, ოკეანის გამჟავიანება, ბიომრავალფეროვნების შემცირება და საფრთხე ეკოსისტემებისთვის.

კლიმატის ცვლილება იწვევს გლობალურ ეკონომიკურ კრიზისს, სოციალური უთანასწორობის ზრდას, კლიმატური მიგრანტების გამოჩენას, კრიზისს სასურსათო უსაფრთხოების სფეროში; მტკნარი წყლის დეფიციტს, საშიში დაავადებების გავრცელებას.

გაეროს მონაცემებით, 2010-2019 წლების დეკადა ყველაზე ცხელი იყო მთელ მსოფლიოში მეტეოროლოგიური დაკვირვებების ისტორიაში, ხოლო 2019 წელს დაკვირვების მთელ ისტორიაში ატმოსფეროში CO-ს ყველაზე მაღალი დონე იქნა მიღწეული. საქართველოსთვის 2019 წელი განსაკუთრებული იყო კლიმატის ცვლილების თვალსაზრისით: ეს წელი ყველაზე ცხელად ითვლება მეტეოროლოგიური დაკვირვებების ისტორიაში.

კლიმატის ცვლილების პროცესების შესანელებლად მრავალი ქვეყნის მიერ შემუშავებულ და მიღებულ იქნა პარიზის შეთანხმება, რომელიც არეგულირებს ატმოსფეროში ნახშირორჟანგის შემცველობის შემცირების ზომებს 2020 წლიდან. შეთანხმება მიღებულ იქნა გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის საფუძველზე და შემუშავდა ვადაგასული კიოტოს პროტოკოლის ჩასანაცვლებლად. ახალი შეთანხმების მიზანია გლობალური საშუალო ტემპერატურის ზრდის 2°C-მდე შეკავება და ძალისხმევა ტემპერატურის 1,5°C-მდე აწევის შეზღუდვისთვის. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კაცობრიობა კლიმატის ცვლილების ეკონომიკური, ეკოლოგიური და სოციალური შედეგების წინაშე აღმოჩნდება.

ღონისძიების ორგანიზებას ყოველთვის თან ახლავს სათბურის აირების ამოფრქვევა, რის გამოც თითოეულ ღონისძიებას აქვს საკუთარი ნახშირბადის კვალი. ნახშირბადის კვალი ეს არის ყველა სათბურის აირის ემისიების მთლიანობა, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირ და ირიბად ცალკეული ადამიანის, ორგანიზაციის, ღონისძიების ან პროდუქტის მიერ.

ნახ. 6

რას შეაქვს წვლილი ლონისძიების ნახშირბადის კვალში?

აქ მოყვანილია ტიპური ნახშირბადის კვალის
მაგალითი საშუალო მასშტაბის კონფერენციისთვის
გამოფენით (დაახლოებით 5000 მონაწილე)

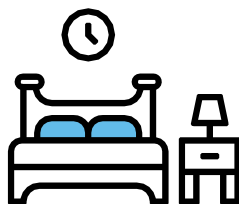
70%

მონაწილეთა ავია
გადაფრენები

8–10%

გადაადგილება
ავტომობილით

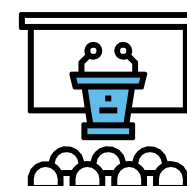
8%

მონაწილეთა
სასტუმროს
ნომრების ენერგო
მოხმარება

4%

მატარებლით
გადაადგილება

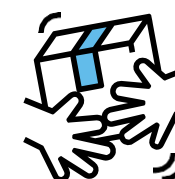
4%

ლონისძიების
ჩატარების
ადგილის ენერგო
მოხმარება

3%

მონაწილეთა
კვება

1%

ტვირთის
მიწოდება

როგორც ნახტიდან ჩანს,
ყველაზე დიდი წვლილი
ღონისძიების ნახშირბადის
კვალში შეაქვს მონაწილეთა
სატრანსპორტო
ლოგისტიკას და ტვირთის
მიწოდებას –

ჯამურად
85%

თუ თქვენ გაინტერესებთ ღონისძიების ნახშირბადის კვალის გამოთვლა,
გამოიყენეთ ონლაინ კალკულატორი, რომელიც შემუშავებულია
შვეიცარიული არაკომერციული ორგანიზაცია «My climate»-ის მიერ
(ხელმისაწვდომია მხოლოდ ინგლისურ ენაზე).

[https://co2.myclimate.org/en/
event_calculators/new](https://co2.myclimate.org/en/event_calculators/new)

მნიშვნელოვანია გამოვთვალოთ ნახშირბადის კვალევი როგორც ღონისძიების
დაგეგმვის ეტაპზე, ასევე უშუალოდ ღონისძიების შემდეგ, რათა გავიგოთ, თუ რამდენი
შეადგინა თქვენი ღონისძიების ნახშირბადის კვალმა და როგორ შეიძლება მისი
კომპენსირება. გაანგარიშება დაგეხმარებათ შეაფასოთ შედეგი და გახადოთ თქვენი
ღონისძიება კიდევ უფრო მდგრადი და ეკოლოგიურად მეგობრული.

როგორ შევარჩიოთ ღონისძიების ჩატარების ადგილი, რათა ის პასუხობდეს მდგრადობის ასპექტებს

ღონისძიების ნახშირბადის
კვალის დაახლოებით 4% შეაქვს იმ
შენობების ელექტრომომარაგებასა და
ფუნქციონირების უზრუნველყოფას,
სადაც ღონისძიება ტარდება,
სათბურის აირების კიდეც 8%
გამოიყოფა სასტუმროს ნომრების
და ღონისძიების მონაწილეთა
საცხოვრებელი ადგილების მუშაობის
უზრუნველყოფისას.

ღონისძიების ჩატარების ადგილის და მონაწილეთა განთავსების ადგილის არჩევა
ხშირად ერთ-ერთი საკვანძო გადაწყვეტილებაა. თქვენი ღონისძიების ადგილის
არჩევა გავლენას ახდენს იმაზე, თუ რამდენი ეკომეგობრული, სოციალური და
ეკონომიკური ასპექტის რეალიზება შეიძლება თქვენი ღონისძიების მდგრადობის
მისაღწევად. ეს ეხება იმ შენობებს, რომლებსაც ჩვენ ვჭირავთ ღონისძიებებისთვის
(დარბაზები, სასტუმროები, საგანმანათლებლო ცენტრები) და იმ შემთხვევებში,
როდესაც თქვენს ორგანიზაციას უკვე აქვს შესაფერისი სათავსი (სააქტო დარბაზი,
შეხვედრების ოთახი, სასწავლო ოთახი).

თქვენი ღონისძიების თემისა და მასშტაბიდან, მონაწილეთა რაოდენობისა და
ჩატარების ადგილამდე გასავლელი მანძილიდან გამომდინარე, გაითვალისწინეთ
სათავსის ფორმატი და ზომა, რომელიც მოერგება ამ ამოცანებს.

ჩატარების ადგილის შერჩევისას, სხვა თანაბარი პირობების შემთხვევაში, უპირატესობა მიანიჭეთ ადგილებს, რომლებიც ადვილად ხელმისაწვდომია საზოგადოებრივი ტრანსპორტით და მდებარეობს ავტობუსის და რკინიგზის სადგურებთან ახლოს. ეს მოგცემთ მონაწილეთა სატრანსპორტო კვალის გააუმჯობესების შესაძლებლობას. ყურადღება მიაქციეთ უსაფრთხო ველო-სადგომების ხელმისაწვდომობას მათთვის, ვინც გადაწყვეტს ველოსიპედით მისვლას.

ლონისძიების ადგილის არჩევისას, ასევე მნიშვნელოვანი ფაქტორია მონაწილეთა კვების უზრუნველყოფა. გარკვეული უპირატესობა ექნება ადგილებს, რომლებსაც აქვთ საკუთარი სამზარეულო და მონაწილეთათვის კვებისა და ყავის შესვენების ორგანიზების შესაძლებლობა. კარგი გადაწყვეტილება იქნება, თუ ლონისძიების ჩატარების ადგილთან ახლოს არის კაფა ან სასადილო (საფეხმავლო მანძილზე). ორივე შემთხვევაში მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი ერთჯერადი ჭურჭლის გამოყენება და შემცირდება სატრანსპორტო კვალი მზა ცხელი კერძების მიწოდებისთვის.

განიხილეთ თქვენთვის შესაფერისი სათავსები: რამდენად ბევრია იქ ბუნებრივი განათება, არის თუ არა განათების ზონირება (იძლევა თუ არა საშუალებას ჩართოთ მხოლოდ საჭირო რაოდენობის განათება, ხოლო დანარჩენი გამორთოთ ენერგიის დაზოგვის მიზნით).

გაანალიზეთ, არის თუ არა თქვენს განკარგულებაში საკმარისი ავეჯი (სკამები, მაგიდები), შეაფასეთ სტუმრების დასაჯდომი ადგილის მოწყობა თქვენი მონაწილეთა რაოდენობის გათვალისწინებით. ნახეთ, რამდენად მოხერხებულად არის განთავსებული საპირფარეშო, ხელმისაწვდომია თუ არა ისინი ლონისძიების ყველა მონაწილისთვის.

ცალკე შეაფასეთ, თუ როგორ შეგიძლიათ მოერგოთ შენობის მიკროკლიმატს. შეამოწმეთ შესაძლებელია თუ არა განიავების მოწყობა იმისთვის, რომ უზრუნველყოთ მონაწილეების უსაფრთხო, კომფორტული და პროდუქტიული მუშაობისთვის საკმარისი ჟანგბადის მიწოდება. ნახეთ, არის თუ არა კონდიციონერი, ინვერტორი სივრცის გათბობისთვის (20-22 ° C ტემპერატურა ითვლება სამუშაოდ კომფორტულ ტემპერატურად).

დააზუსტეთ შენობის მფლობელებთან, რა აღჭურვილობა იქნება ხელმისაწვდომი ლონისძიების დროს. ლონისძიების ჩატარებისთვის აუცილებელ მინიმუმად ითვლება მულტიმედიური სისტემა (პროექტორი, კომპიუტერი, ეკრანი), ფლიპჩარტი ან დაფა მარკერებით, მიკროფონით, დინამიკები. ამ აღჭურვილობის ადგილზე არსებობა საშუალებას მოგცემთ არ ატაროთ მოცულობითი აღჭურვილობა დიდი მანქანით, რითაც შეამცირებთ სათბურის აირების გამოყოფის მოცულობას.

ჰკითხეთ სათავსზე პასუხისმგებელ პირებს, არის თუ არა ორგანიზებული ნარჩენების განცალკევებული შეგროვება და კონკრეტულად რა გზით. უარყოფითი პასუხის შემთხვევაში მოგიწევთ ამ ამოცანის თავად შესრულება.

გაარკვიეთ, რა მდგრადობის მიღწევის კიდეზე რა ქმედებებს ატარებენ ამ სივრცის მფლობელები.

ეს შეიძლება იყოს შემდეგი მოქმედებები:

- ▶ წყლის დაზოგვის მიზნით წყლის დაზოგვის საცმების და ორმაგი ჩაშვების სისტემის საპირფარეშოში გამოყენება;
- ▶ სათავსებში, დერეფნებში, სველ წერტილებში LED განათების დამონტაჟება; მხოლოდ ენერგოეფექტური აღჭურვილობის გამოიყენება;
- ▶ მხოლოდ ადგილობრივი წარმოების სახარჯო მასალის (ხელსახოცები, ტუალეტის ქაღალდი და ა.შ.) შესყიდვა;
- ▶ კვების ორგანიზებისთვის მხოლოდ ადგილობრივი და/ან ფერმერული პროდუქტების გამოყენება.

კიდევ ერთხელ შეაფასეთ სათავსი და მიმდებარე ინფრასტრუქტურა თუ რამდენად ხელმისაწვდომი და ინკლუზიურია ის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე და დამატებითი საჭიროების მქონე მონაწილეებისთვის (განსაკუთრებით თუ ასეთი მონაწილეების შესახებ წინასწარ არიას ცნობილი). დაფიქრდით, ექნებათ თუ არა მონაწილეებს კომფორტული ადგილი დასვენებისა და ყავის შესვენების დროს.

თუ ღონისძიების ხანგრძლივობა ერთ დღეზე მეტია, გაარკვიეთ, არის თუ არა მახლობლად შესაფერისი სასტუმროები ან ადგილები მონაწილეთა კომფორტული ცხოვრებისათვის; შეაფასეთ რამდენად მოსახერხებელია მათთან მისვლა, განსაკუთრებით სხვა ქალაქიდან ჩამოსული მონაწილეებისთვის (ისინი შეიძლება არ იცნობდნენ ქალაქს).

ჰკითხეთ სათავსზე პასუხისმგებელ პირებს, არის თუ არა მახლობლად ინფრასტრუქტურული ობიექტები, ბუნებრივი ტერიტორიები, ისტორიული ღირშესანიშნაობები ან ადგილობრივი პროექტები, რომლებმაც შეიძლება დააინტერესოს თქვენი ღონისძიების მონაწილეები (მაგალითად, გაუშინდათ ექსკურსიაზე წასვლის, მოხალისეთა დახმარების პარტნიორული ურთიერთობის დამყარების სურვილი).

ტოპ-7 კითხვა, რომელიც დაგეხმარებათ ლონისძიების ადგილის შერჩევაში

1

შეესაბამება თუ არა თქვენს მიერ შერჩეული ადგილი
ლონისძიების ფორმატს, მონაწილეთა რაოდენობას?

2

არის თუ არა ლონისძიებისთვის ჩატარებისთვის საჭირო
აღჭურვილობა და ავეჯი?

3

რამდენად მოსახერხებელი და ახლოა მონაწილეებისთვის
ლონისძიების ადგილამდე მისვლა საზოგადოებრივი
ტრანსპორტით?

4

შესაძლებელია თუ არა მონაწილეებისთვის კვებისა
და ყავის შესვენების უზრუნველყოფა მრავალჯერადი
გამოყენების ჭურჭლთ ადგილზე ან უახლოეს კვების
პუნქტში?

5

მრავალდღიანი ტრენინგების შემთხვევაში
შესაძლებელია თუ არა მონაწილეების
განთავსება ადგილზე ან ლონისძიების ადგილის
მახლობლად?

6

იღებენ თუ არა შენობის მფლობელები რაიმე
ზომებს მდგრადობის მისაღწევად?

7

არის თუ არა შერჩეული სათავსი
ხელმისაწვდომი და ინკლუზიურია დამატებითი
საჭიროებების მქონე მონაწილეებისთვის?

რა სოციალური ასპექტებია გასათვალისწინებელი ღონისძიებების ორგანიზებისას

სამწუხაროდ, ღონისძიებების ორგანიზებისას ხშირად გვაკვიწყდება ან არ გვაქვს საკმარისი შესაძლებლობა, რომ ღონისძიება გახდეს ინკლუზიური, ხელმისაწვდომი და მოსახერხებელი ყველა მონაწილისთვის გამონაკლისის გარეშე.

ინკლუზიურობა გამოიხატება არა მხოლოდ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ხელმისაწვდომობაში, არამედ, მაგალითად, მკაფიო ენის გამოყენებაში. ასე რომ, ქართული საიტის შემქმნელებმა, რომლებიც ეძღვნება მდგრადი განვითარების ეროვნულ მიზნებს, შეიმუშავეს ცალკე ქვეთავი, რომელიც წარმოდგენილია მკაფიო, ტექსტის წაკითხვასა და გააზრებაში სირთულეების მქონე ადამიანებისთვის უფრო გასაგებ ენაზე. მას აქვს შემოკლებული ლექსიკონი, განცხადებების გამარტივებული სტრუქტურა, ხოლო ტექსტი იწერება და თავსდება გარკვეული წესების მიხედვით.

კომუნიკაციაში მკაფიო ენის გამოყენების მაგალითი შეგიძლიათ იხილოთ აქ http://sdgs.by/clear_lang/

თუმცა, მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას, მნიშვნელოვანია იპოვოთ შესაძლებლობები და დრო, რათა იზრუნოთ ღონისძიების ინკლუზიურობაზე და თანაბარ წვდომაზე გამონაკლისის გარეშე ყველასთვის.

ტოპ -7 სოციალური წესი, რომელიც დაგეხმარებათ გახადოთ ღონისძიება უფრო ინკლუზიური

1

აირჩიეთ ადგილები მაქსიმალური ფიზიკური ხელმისაწვდომობით. აშკარა ფიზიკური ბარიერების გარეშე (ზედმეტი კიბეების გარეშე, პანდუსებით, ლიფტებით), ფართო კარის ღიობებით, ავტომატურად მოქმედი კარებით და ა.შ.

2

ყურადღება მიაქციეთ ლოგისტიკურ მარკირებას: მონაწილეებმა ადვილად უნდა იპოვონ საჭირო სათავსი (საკონფერენციო დარბაზი, საპირფარეშო, ველო-სადგომი, გასახდელი და ა.შ.).

3

ყურადღება მიაქციეთ ინკლუზიურ მარკირებას და საპროექტო გადაწყვეტილებებს. მაგალითად, სასურველია, რომ მინის კარები, პანორამული ფანჯრები ხაზგასმული იყოს მკვეთრი ელემენტებით, აღნიშნული იყოს ნაკლებად შესამჩნევი საფეხურები და ა.შ. ეს დაიცავს მხედველობის დარღვევის მქონე მონაწილეებს.

4

ღონისძიების მონაწილეებისთვის ინფორმაციის დუბლირება სხვადასხვა გზით (ტექსტი ეკრანზე, ხმა მიკროფონის გამოყენებით და ა.შ.).

5

ზოგადი ტექსტური შეტყობინებები და მასალები უნდა შესრულდეს კომფორტული ზომისა და კონტრასტის შრიფტით. ისინი უნდა განთავსდეს ადამიანის სიმაღლის დონეზე.

6

შეძლებისდაგვარად გაითვალისწინეთ საინფორმაციო მასალების, სარეგისტრაციო მაგიდების განთავსების სხვადასხვა ვარიანტები. მაგალითად, ის კომფორტული უნდა იყოს სპეციალური ფიზიკური საჭიროების მქონე მონაწილეებისთვის (ისინი ხშირად სარგებლობენ ეტლით), დაბალი მონაწილეებისთვის და ა.შ.

7

მონაწილეთა საჭიროებებზე ფოკუსირებით (გროვდება წინასწარ რეგისტრაციისას დროს) განიხილეთ, მოსახერხებელი იქნება თუ არა მშობლებისთვის ბავშვებთან, დიდ ბარგთან და ა.შ. მონაწილეობა. გაითვალისწინეთ დამატებითი შესაძლებლობები მათთვის, მოუყევით ამ შესაძლებლობების შესახებ (მაგალითად, ძიძასთან ერთად ბავშვთა ოთახით, გადასხვევი მაგიდიანი ოთახით, ბარგის შესანახი ადგილით, მოსაწევი ადგილით და ა.შ. სარგებლობის შესაძლებლობა).

როგორ შეიძლება მონაწილეთა ტრანსპორტისა და ტრანსფერის მდგრადი ორგანიზება

როგორც ჩანს ნახ. 6, ღონისძიების ჩატარებისას თითქმის 85% სათბურის აირების გამოფრქვევის დამნაშავე ტრანსპორტია

(70% — მონაწილეთა ავიაგადაფრენა,
10% — მონაწილეთა ავტოტრანსპორტი,
4% — მგზავრობა მატარებლით,
1% — ტვირთის ტრანსპორტირება ღონისძიებაზე)

მონაწილეთა შემადგენლობიდან (ადგილობრივი თუ უცხოელი სტუმრები) და ღონისძიების ადგილიდან გამომდინარე, ტრანსპორტი შეიძლება იყოს როგორც მარტივი ამოცანა, ასევე მოითხოვდეს საკმაოდ დეტალურ შესწავლას.

მთავარი, რაც უნდა გვახსოვდეს - პროგრამის შედგენა სხვა ქალაქებიდან ჩამოსული მონაწილეების ჩასვლისა და გამგზავრების გათვალისწინებით, რათა მათ შეძლონ დაესწრონ მთელ ღონისძიებას.

მოამზადეთ მკაფიო რუკა და ინსტრუქციები, თუ როგორ მოხვდეთ ღონისძიების ჩატარების ადგილზე ყველაზე კომფორტულად, რამდენი დრო დასჭირდება ამას - ეს დიდად დაეხმარება მონაწილეებს.

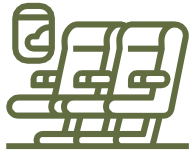
გადაადგილების ყველაზე მდგრადი ვარიანტია ფეხით ან ველოსიპედით გადაადგილება, რაც იძლევა სათბურის აირების მინიმალურიად შესაძლო რაოდენობის გამოფრქვევის გარანტიას. თუმცა, ეს ვარიანტი ყველა მონაწილისთვის არ არის შესაფერისი.

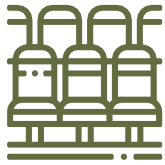
ეკოლოგიურობისა და ნახშირბადის კვალის შემცირების თვალსაზრისით, მოტორიზებული ტრანსპორტიდან ყველაზე ეფექტური იქნება მატარებელი, მეორე ადგილზეა ავტობუსი, მესამეზე კი - მანქანები და მიკროავტობუსები. თვითმფრინავები ბოლო ადგილზეა, რადგან ისინი ყველაზე მეტ სათბურის აირებს აფრქვევენ.

წახალისეთ მგზავრობა საკუთარი ტრანსპორტით, თუ მონაწილეები არ იმოგზაურებენ მარტო (მაგალითად, აიყვანეს მონაწილეები, რომლებთანაც მათ ერთი გზა აქვთ). როგორც ორგანიზატორი, თქვენ შეგიძლიათ დაეხმაროთ მათ ამის თაობაზე მოლაპარაკებაში.

შეეცადეთ მოახდინოთ მონაწილეების მოტივაცია, რომ მოვიდნენ ღონისძიებაზე საზოგადოებრივი ტრანსპორტით. მაგალითად, მონაწილეთათვის, რომლებიც ჩამოვიდნენ მატარებლით და ავტობუსით, გაითვალისწინეთ სატრანსპორტო ხარჯების 100%-იანი ანაზღაურება, ასევე მათთვის, ვინც იმგზავრა მანქანით ორზე მეტი მგზავრით. მონაწილეებს, რომლებიც მარტო ჩამოვიდნენ მანქანით, შესთავაზეთ ხარჯების მხოლოდ 50% ანაზღაურება.

თუ პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია ერთობლივი მგზავრობა ან ტრანსფერი, შეარჩიეთ ტრანსპორტი მონაწილეთა ზუსტი რაოდენობის მიხედვით.

თქვენი ღონისძიების პირდაპირი ტრანსლაციამ შეიძლება მნიშვნელოვნად შეამციროს ღონისძიების ნახშირბადის კვალი, რაც ღონისძიებას უფრო მდგრადს გახდის. ეს საშუალებას მისცემს დისტანციურად დამსწრე იმ მონაწილეებს, რომლებიც ფიზიკურად ვერ იქნებიან ღონისძიებაზე ან იძულებულნი არიან შორიდან ჩამოვიდნენ ძალიან მოკლე პრეზენტაციისთვის.

როგორ არის დაკავშირებული მონაწილეთა კვება ეკოლოგიურ, სოციალურ და ეკონომიკურ პრობლემებთან

კვება და ყავის შესვენებები ღონისძიების მნიშვნელოვანი ნაწილია, ისინი არა მხოლოდ აძლევს მონაწილეებს შესაძლებლობას დაისვენონ და შეივსონ ძალები, არამედ განიხილონ ღონისძიებაზე მიღებული ინფორმაცია, დაამყარონ ახალი პარტნიორული ურთიერთობები. სწორი კვება ასახავს ჩვენს კულტურულ კოდს და უფრო ჯანსაღებს გვხდის. თუმცა, საკვები პროდუქტების წარმოებას მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს გარემოზე, სოციალურ და ეკონომიკურ სფეროზე. ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზებისას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს არა მხოლოდ მენიუს, არამედ სუფრის გაწყობას.

მსოფლიო სასურსათო პროგრამის მონაცემების თანახმად, 135 მილიონი ადამიანი იტანჯება შიმშილით, ძირითადად ანტროპოგენური კონფლიქტების, კლიმატის ცვლილებისა და ეკონომიკური რეცესიის გამო. ამასთანავე, ყოველწლიურად, წარმოებული სურსათის დაახლოებით ერთი მესამედი (1,3 მილიარდი ტონას ექვივალენტი, დაახლოებით 1 ტრილიონი დოლარის ღირებულებით) ღვება მომხმარებელთა ნაგვის ურნებში და საცალო ვაჭრობის საწარმოებში ანდა ფუჭდება ტრანსპორტირებისა და შეგროვების არასათანადო პირობების გამო. ანუ, ფაქტობრივად, შიმშილის პრობლემა უმეტეს წილად არის არა იმაში, რომ კაცობრიობას არ შეუძლია ყველასთვის საკმარისი საკვების მოყვანა, არამედ იმაში, რომ მიწოდების ჯაჭვები და მოხმარების მოცულობის დაგეგმვა არასრულყოფილია და შესაძლებელია მათი ოპტიმიზაცია.

საკვები პროდუქტების ნახშირბადის კვალი

კგ ნახშირორჟანგი 1 კგ პროდუქტის წარმოებისას

საკვები პროდუქტების წარმოებაც ახდენს ნეგატიურ ზემოქმედებას კლიმატზე. სათბური აირების ყველაზე დიდი რაოდენობა წარმოიქმნება წითელი ხორცის (ძროხის, ცხვრის) წარმოებისას, ხოლო ყველაზე ნაკლები – ხილისა და ბოსტნეულის წარმოებისას.

ნახ. 7

1,1 კგ

ტომატი

2 კგ

ყველი ტოფუ

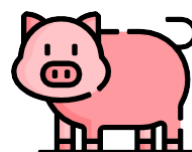
2,7 კგ

ხორვალი

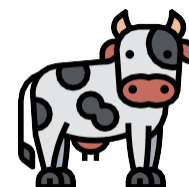
2,9 კგ

კარტოფილი

12,1 კგ

ღორის ხორცი

27 კგ

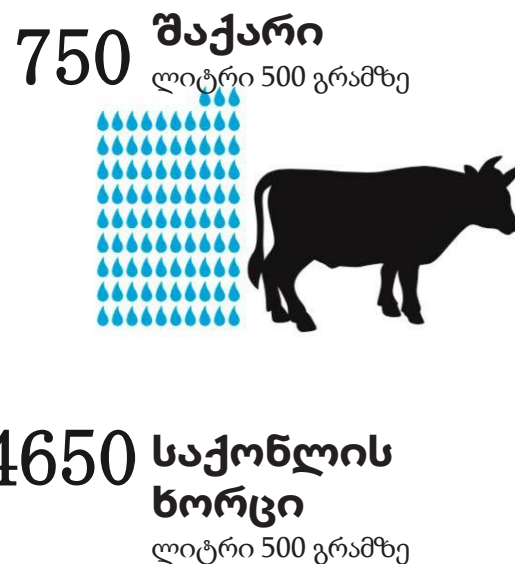
საქონლის ხორცი

39,2 კგ

ცხვრის ხორცი

წარმოებული საკვების ყოველ გრამს მისდევს უზილავი წყლის კვალს, რადგან საკვების წარმოება მოითხოვს მტკნარი წყლის გამოყენებას. და აქ კვლავ „ჩემპიონია“ წითელი ხორცის, კერძოდ, საქონლის ხორცის წარმოება. თუმცა, მიაქციეთ ყურადღება: იმისათვის, რომ ღონისძიება ყავის შესვენებისთვის მისი აუცილებელი ატრიბუტით - ყავით (ყავის ჩაიდანი, 750 მილილიტრი) გაწყობა მოვახერხოთ, ყავის მარცვლების გასაზრდელად და წარმოებისთვის საჭიროა დაახლოებით 840 ლიტრი წყალი.

ნახ. 8 . ზოგიერთი საკვები პროდუქტის წარმოებისთვის საჭირო წყლის რაოდენობა.
ილუსტრაცია მომზადებულია ინფოგრაფიკის საფუძველზე WATERFOOTPRINT.ORG

მნიშვნელოვანია გვახსოვდეს „საკვები“ საკითხის სოციალური და ეკონომიკური ასპექტების შესახებ. კერძოდ, განვითარებად ქვეყნებში ყავის, ჩაის, კაკაოს, შოკოლადის, ბამბის ადგილობრივი მწარმოებლები ხშირად იღებენ უსამართლო, დაბალ ანაზრაურებას მათი სამუშაოსთვის, პლანტაციებზე გამოიყენება ბავშვთა შრომა, უნიკალური ბუნებრივი მასივები ნადგურდება ნათესებისთვის, ხოლო შემსყიდვლები ადგენენ მინიმალურ ფასს წარმოებული პროდუქტებისთვის.

ამ პრობლემის გადასაჭრელად შემუშავდა სპეციალური პროგრამა „სამართლიანი ვაჭრობა“ («Fair trade») – მექანიზმი, რომელიც შექმნილია განვითარებად ქვეყნებში მწარმოებლების დასახმარებლად მდგრადი და სამართლიანი სავაჭრო ურთიერთობების დამყარებაში. სამართლიანი ვაჭრობის მოძრაობის წევრები სთავაზობენ ექსპორტიორებს უფრო მაღალ ფასებს და აგრეთვე აუმჯობესებენ სოციალურ და ეკოლოგიურ სტანდარტებს (ეს არის საქონლის სამართლიანი ფასიც და ბავშვთა და იძულებითი შრომის გამოუყენებლობის გარანტია, ადგილობრივი ფერმერების შესაძლებლობების გაძლიერება და პატიოსანი ბიზნესი და გარემოს დაცვა).

“სამართლიანი ვაჭრობის“ მექანიზმის ფარგლებში წარმოებული პროდუქტების ამოცნობა შესაძლებელია სპეციალური მარკირებით. როგორც წესი, ასეთი მარკირება შეგიძლიათ ნახოთ ჩაის, ყავის, შოკოლადის, ზოგიერთი ხილის (ბანანი, ციტრუსები), ბამბის ნაწარმის შეფუთვებზე.

ნახ. 9. ნიშანი « FAIRTRADE»
გამოიყენება სამართლიანი
ვაჭრობის საქონლის
მარკირებისთვის

როგორ შევარჩიოთ მენიუ და გავაწყოთ სუფრა მდგრადი ღონისძიებების მონაწილეებისათვის

მდგრადობის ასპექტების გათვალისწინებით მონაწილეთათვის კვებისა და ყავის შესვენების ორგანიზებისთვის უნდა დაიწყოს მენიუს დაგეგმვით. თქვენ წინასწარ უნდა იცოდეთ არსებული შესაძლებლობები იმ დაწესებულების ადმინისტრატორის ან შეფ-მზარეულისგან, სადაც გეგმავთ კვების ორგანიზებას.

უპირატესობა მიანიჭეთ ვეგეტარიანულ და ვეგანურ კერძებს. თუ ვერ ხერხდება, შეამცირეთ მენიუში ხორცისა და თევზის რაოდენობა მაინც, რადგან მათი წარმოება და მოპოვება ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს გარემოზე.

შეიმუშავეთ თქვენი კერძების შემადგენლობა იმგვარად, რომ რაც შეიძლება მეტი სეზონური და ადგილობრივად მოყვანილი პროდუქტები იქნას გამოყენებული. გრძელვადიანი ტრანსპორტირების აღმოფხვრის ხარჯზე ეს შეამცირებს უარყოფით გავლენას კლიმატზე. ასეთი მიდგომა ასევე მოგცემთ შესაძლებლობას მხარი დაუჭიროთ ადგილობრივ თემს და გააძლიერებს ადგილობრივ ეკონომიკას.

მენიუს დაგეგმვისას ეცადეთ, მოერიდოთ ღრმა დამუშავებულ პროდუქტებს, როგორიცაა ძეხვი, ლორი, ორცხოხილა, კამფეტი, ტკბილი გაზიანი სასმელები, ხილის წვენები. ასეთი საკვები ძალიან კალორიულია, იწვევს ჭარბ კვებას, არ არის სასარგებლო, გარდა ამისა, მის წარმოებასა და ტრანსპორტირებაზე იხარჯება დიდი რაოდენობის ბუნებრივი რესურსები.

ყავის შესვენებებზე, ტკბილი ნამცხვრებისა და კამფეტების სიუხვის ნაცვლად, ალტერნატივის სახით შეგიძლიათ შემოგთავაზოთ სეზონური ხილი, კენკრა ან, მაგალითად, ჯანსაღი დესერტები (ხილის ტყლაპი, ზეფირი, ჩირი, თხილი).

შეძლებისდაგვარად, ყავის, ჩაის, შოკოლადის ან ხილის შეძენისას უპირატესობა მიანიჭეთ "FairTraded ნიშნით მარკირებულ საქონელს (ნახ. 9).

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ჩაის არჩევანს ყავის შესვენებისთვის. რეკომენდებულია „პირამიდული“ ტიპის ჩაის პაკეტების შესყიდვის შემცირება, ვინაიდან ამ შემთხვევაში პაკეტი დამზადებულია პლასტმასისგან, რომელიც არ ექვემდებარება გადამუშავებას. გარდა ამისა, მაღალია სასმელში მიკროპლასტმასის მოხვედრის რისკი, ხოლო გარემოში - გარანტირებულია. თუ პაკეტირებულ ჩაიზე უარის თქმა შეუძლებელია, აირჩიეთ ქაღალდისგან დამზადებული ჩაის პაკეტები (თუმცა იქაც არის პლასტმასის პატარა ნაჭრები). საუკეთესო გამოსავალი იქნება ჩაიდანში დაყენებული ჩაის ან ადგილობრივი ბელორუსული წარმოების მცენარეული ნაკრებების არჩევა (მაგალითად, მცენარეული ნაკრებები, «Favit», ჩაი «Kali/Ласка», «ბიოტესტი»).

იმის გასაგებად თუ როგორ შევარჩიოთ ჩაი ყავის შესვენებისთვის, შეგიძლიათ მიმართოთ სასარგებლო სტატიას „როგორ ეხმარება ჩაიდან ნარჩენების არ წარმოქმნას“ <https://ecoidea.by/ru/article/3206>

ყავის შესვენების ორგანიზებით ნამდვილად შესაძლებელია საქართველოს მოსახლეობის სოციალურად მოწყვლადი ჯგუფების მხარდაჭერა. მაგალითად, სოციალური საცხოვრებელი «Добрае печыва» (ვებგვერდი www.dobrae.by) ასწავლის, ასაქმებს გონებრივი და ფსიქიკური თავისებურებების მქონე ადამიანებს. პროფესიონალი მცხოვრებლის მეთვალყურეობის ქვეშ ისინი ამზადებენ ორცხოვნილებს, რომლებსაც შეიძლება თქვენი ღონისძიებაც გააღამაზოს. ან, მაგალითად, შეგიძლიათ მოიწვიოთ ყავის შესვენებაზე პროექტი „ინკლუზიური ბარისტა“, რომელიც არა მხოლოდ უგემრიელეს ყავას მოამზადებს თქვენს ღონისძიებაზე, არამედ ეხმარება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დასაქმებასა და სოციალურ ადაპტაციაში.

ტოპ -6 რჩევა თუ როგორ გახადოთ ლონისძიების მონაწილეთა კვება უფრო მდგრადი

1

შეიმუშავეთ
მენიუ, სადაც
ჭარბობს
ვეგეტარიანული
და ვეგანური
კერძები

2

უპირატესობა მიანიჭეთ
ადგილობრივი
და სეზონური
პროდუქტებისგან
პროდუქტებისგან
დამზადებულ კერძებს
კერძებს, მხარი დაუჭირეთ
ადგილობრივ ფერმერებს
ფერმფერმერებს და
მწარმოებლებსერებს
და მწარმოებლებს და
შეიტანეთ წვლილი
ადგილობრივ ეკონომიკაში

3

მენიუში
ერიდეთ ღრმა
გადამუშავების
პროდუქტებს

4

ჩვეული
ტკბილეულის
ალტერნატივის
სახით შესთავაზეთ
ყავის შესვენების
დროს სეზონური
ხილი ან სასარგებლო
დესერტები

5

უარი თქვით
პაკეტირებულ
ჩაიზე ჩაიდანში
დაყენებული ჩაის
სასარგებლოდ

6

ყავის შესვენებისთვის
საკვები პროდუქტების
შერჩევასას მხარი
დაუჭირეთ დაუჭირეთ
სოციალურ და
ეკოლოგიურ
პროექტებს

როგორ შევარჩიოთ მენიუ და გავაწყოთ სუფრა მდგრადი ღონისძიებების მონაწილეებისათვის

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტი, რომელიც გასათვალისწინებელია მდგრადი ღონისძიებაზე კვების ორგანიზების დროს, არის საკვების ნარჩენების მინიმუმამდე დაყვანა. ნებისმიერი ღონისძიების ორგანიზებისას ასეთი ნარჩენები წარმოადგენენ ნარჩენების ყველაზე გავრცელებულ კატეგორიას. საკვების ნარჩენები სერიოზულ პრობლემას უქმნის გარემოს, რადგან ორგანული ნივთიერებები, ნაგავსაყრელზე მოხვედრისას, იშლება სათბურის აირების წარმოქმნით, რაც იწვევს კლიმატის ცვლილებას.

ამ პრობლემის საკვანძო გადაწყვეტა არის ულუფების მკაცრი კონტროლი მონაწილეთა რაოდენობის მიხედვით. წინასწარ ჰკითხეთ სამზარეულოში, თუ რამდენი დამატებითი ულუფის მიწოდება შეუძლიათ შეფ-მზარეულებს, თუ გაიზრდება მონაწილეთა რაოდენობა. ეს საშუალებას მოგცემთ არ შეუკვეთოთ ზედმეტი კერძები, რომლებიც შეიძლება არ დაგჭირდეთ და გაემგზავროს ნაგავსაყრელზე.

ჩვეულებრივი გამოკითხვა აგრეთვე დაგეხმარებათ მონაწილეებისთვის ულუფების რაოდენობის დაგეგმვაში. დილით, ღონისძიებაზე დარეგისტრირებისას, მიეცით მონაწილეებს დამატებითი კითხვარი, სადაც მათ შეუძლიათ აღნიშნონ რომელ კვებაზე აპირებენ დასწრებას. ეს საშუალებას მოგცემთ მაქსიმალურად ზუსტად გამოთვალოთ უპუფების სწორი რაოდენობა და თავიდან აიცილოთ ორგანული ნარჩენების წარმოქმნა.

კიდევ ერთი ელევანტური და მდგრადი გადაწყვეტილებაა ჩვეულებრივი ულუფის შემცირება.

ადამიანები სხვადასხვანაირად ნაყრდებიან: ზოგს მეტი საკვები სჭირდება, ზოგს კი ნაკლები. თუკი სამხარეულოსთან წინასწარი შეთანხმებით თქვენ შეძლებთ სტანდარტული უპუფის შემცირებას, ხოლო კერძების ნაწილს მიაწვდის დანამატის სახით, მონაწილეები დამოუკიდებლად შეძლებენ საკვების რაოდენობის დარეგულირებას.

ულუფის ზომის დარეგულირება შეიძლება “შვედური მაგიდის” პრინციპით სადილის ორგანიზებით. თუმცა, არსებობს ერთი ნიუანსი: ზოგჯერ რთულია დარჩენილი ულუფების ზუსტი რაოდენობისა და მოცულობის პროგნოზირება. გამოიჩინეთ ინიციატივა, როგორც ორგანიზატორმა: შეაგროვეთ საჭმლის ნარჩენები დამოუკიდებლად ან შესთავაზეთ ამის გაკეთება მონაწილეებს. მსუბუქი ხემსი ყოველთვის გამოგადგებათ ღონისძიების დასრულების შემდეგ ან მომდევნო დღეს. ამ შემთხვევაში, მნიშვნელოვანია ერიდოთ პენოპოლისტიროლისგან დამზადებული ერთჯერადი კონტეინერების გამოყენებას, ისინი არ არიან ეკოლოგიურები და არ ექვემდებარებიან მეორეულ გადამუშავებას. ღონისძიებისთვის მომზადებისას წინასწარ იზრუნეთ მრავალჯერადი გამოყენების საკვების კონტეინერებზე.

ტოპ-3 რჩევა თუ როგორ აიცილოთ, საკვები ნარჩენების წარმოქმნა ღონისძიების ორგანიზებისას

1

მკაფიოდ დაგეგმეთ ულუფების რაოდენობა: გამოკითხეთ მონაწილეები, შეუთანხმდით სამხარეულოს საკვების რაოდენობის შესაძლო უმნიშვნელო ცვლილებების შესახებ.

2

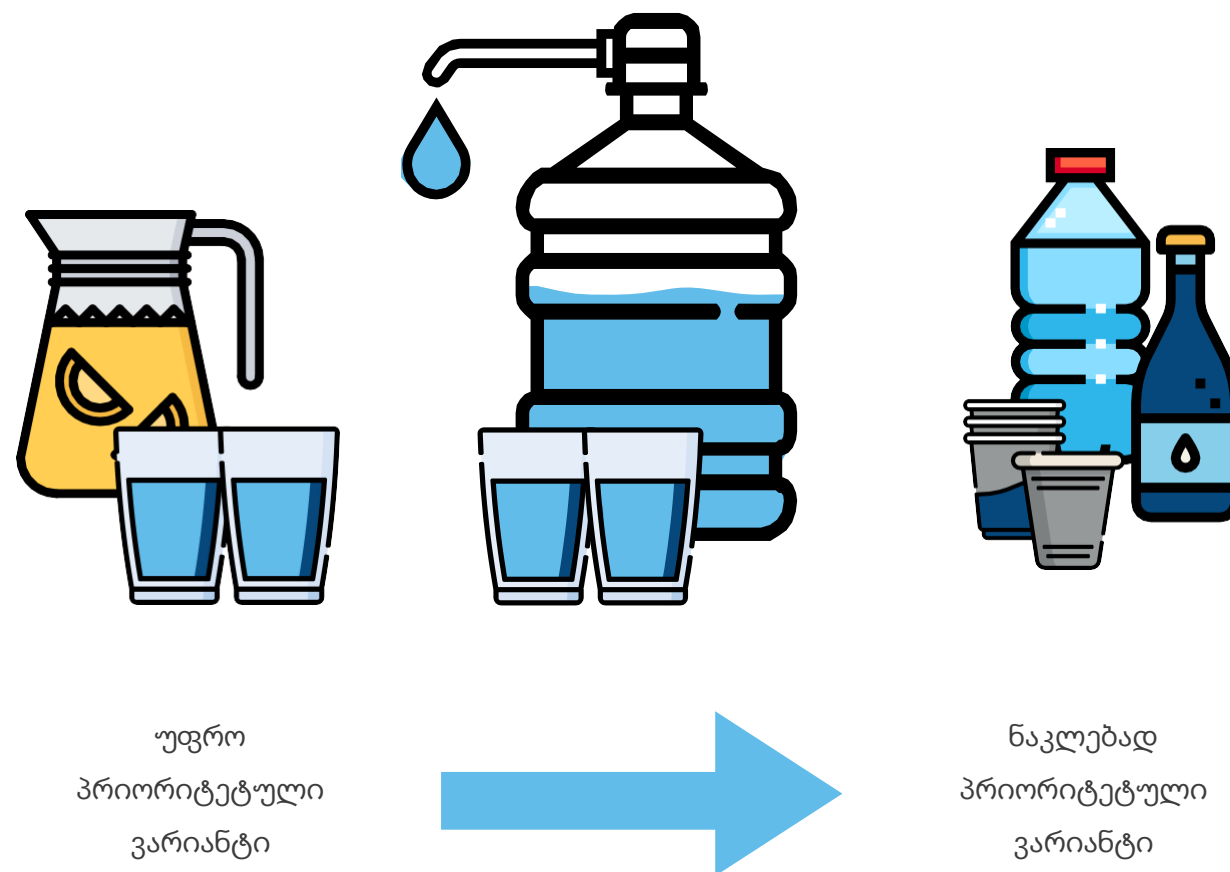
შეამცირეთ ულუფის ზომა, მაგრამ ამასთანავე შესთავაზეთ ყველა მსურველს დანამატი ულუფა.

3

შესთავაზეთ მონაწილეებს ან შეაგროვეთ თავად დარჩენილი საკვები. გამოიყენეთ წინასწარ მომზადებული მრავალჯერადი გამოყენების კონტეინერები.

ლონისძიების მონაწილეებისთვის სასმელის რეჟიმის ორგანიზებისას უპირატესობა მიანიჭეთ წყალს დოქებში და მინის ჭიქებში (ეს ყველაზე ეკოლოგიური ვარიანტია). წყალი შეიძლება იყოს ანადუღარი ან გაფილტრული ონკანიდან.

წყალი პლასტმასის და მინის ბოთლებში ყველაზე ნაკლებად სასურველი ვარიანტია. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი ბოთლები ექვემდებარებიან მეორეულ გადამუშავებას, ისინი ყოველთვის არ ხვდებიან დახარისხების ხაზზე. თუ არ არის შესაძლებელი წყლის მიწოდება დოქებში, მაშინ კარგი გამოსავალი იქნება წყალი 19-ლიტრიან ბოცებში, რომელიც აღჭურვილია ტუმბოთი ან ქულერით. გარდა ამისა, შეიძინეთ მრავალჯერადი გამოყენებადი პლასტმასის ჭიქები, რომელთა გამოყენებაც შემდგომშიც შეგიძლიათ.

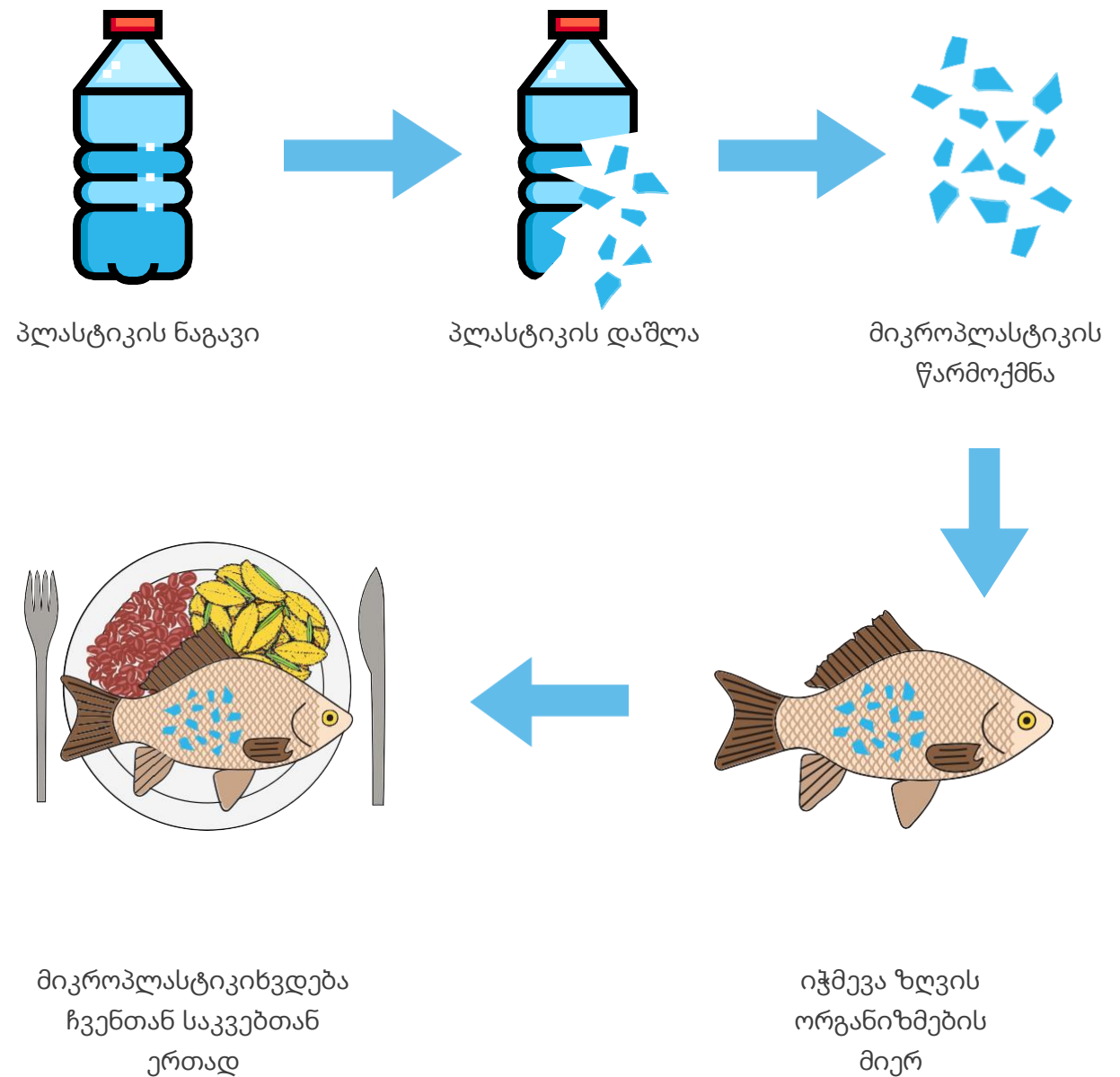

სუფრის გაშლისას გამორიცხეთ ერთჯერად სამომხმარებლო შეფუთვაში შეფუთული პროდუქტების: შაქრის, მარილის, სოუსების პატარა პაკეტებში, ნაღების პორციულ კონტეინერებში, ჩაის ცალკეულ პაკეტებში გამოყენება. აირჩიეთ უფრო მდგრადი და ნაცნობი ალტერნატივები: შაქარი საშაქრეში, ნაღები ნაღების ჭურჭელში და ა.შ.

ერიდეთ პლასტმასის ერთჯერადი ჭურჭლის, საწრუპი ჩხირების, პოლისტიროლის კონტეინერების (პენოპლასტის კონტეინერები) გამოყენებას. ყველა ერთჯერადი ჭურჭელი, გამონაკლისის გარეშე, არ ექვემდებარება მეორეულ გადამუშავებას, რაც იმას ნიშნავს, რომ ღონისძიების შემდეგ ის დაუყოვნებლივ წავა ნაგავსაყრელზე, სადაც 400 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში იშლება. გარდა ამისა, გარემოში მოხვედრისას პლასტმასის ჭურჭელი და შეფუთვა შეიძლება გახდეს გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობისთვის

საშიში მიკროპლასტიკების წყარო (ნახ. 11).).

მიკროპლასტიკის წარმოქმნა

ბიოდეგრადირებადი პლასტიკისგან დამზადებული ერთჯერადი ჭურჭელი ასევე არ არის ღირსეული ალტერნატივა რამდენიმე მიზეზის გამო. ბიოპლასტიკი შეიძლება იყოს როგორც მცენარეული (მაგალითად, სიმინდის სახამებელი) ასევე წიაღისეული საწვავის საფუძველზე. თუ პლასტიკი ბიოდეგრადირებადია, მაშინ მისი დაშლისთვის მაინც საჭიროა გარკვეული პირობები (მაღალი ტემპერატურა და წნევა, ანუ სამრეწველო კომპოსტირება). ზოგიერთი ბიოდეგრადირებადი პლასტიკი სრულად არ იშლება (ტრადიციული და ოქსოდეგრადირებადი პლასტმასი) და ქმნის ჯანმრთელობისთვის და გარემოსთვის მავნე მიკროპლასტიკს.

გაყიდვაში ბიოდეგრადირებადი საქონლის (ჭურჭლის, დაფასოების და შესაფუთი პაკეტების) არსებობის მიუხედავად, ამჟამად საქართველოში არ არის შექმნილი პირობები სამრეწველო კომპოსტირებისათვის. ეს ნიშნავს, რომ ბიოდეგრადირებადი პლასტიკი სხვა სახის პლასტმკთან ერთად ნაგავსაყრელზე წავა.

სხვადასხვა სახეობის პლასტიკის განსხვავება

კომპოსტირებული

- ⚡ არ წარმოქმნის მიკროპლასტიკს
- ⚡ შესაძლებელია კომპოსტირება

ოქსო დეგრადირებადი

- ⚡ სრულად არ იშლება
- ⚡ აბინძურებს გარემოს და შედის საკვებ ჯაჭვში მიკროპლასტიკის სახით

პლასტიკის

- ⚡ არ იშლება გარემოში
- ⚡ აბინძურებს გარემოს და შედის საკვებ ჯაჭვში მიკროპლასტიკის სახით

თუ თქვენ ორგანიზაციას არ გააჩნია მრავალჯერადი ჭურჭლის საკმარისი რაოდენობა, თქვენ შეგიძლიათ:

- ▶ მოელაპარაკოთ საზოგადოებრივი კვების წერყლს, რომელიც აწუბს თქვენი კვების ორგანიზებას, რათა მათ ცალკე საფასურის სანაცვლოდ შემოგთავაზონ ჭურჭლის საჭირო რაოდენობა;
- ▶ იქირავოთ ჭურჭელი სპეციალიზებული ორგანიზაციებში;
- ▶ წინასწარ შეიძინეთ საჭირო რაოდენობის პლასტიკის მრავალჯერადი გამოყენებადი ჭურჭელი (მაგალითად, ჭიქები) და გამოიყენეთ ისინი შემდგომ ღონისძიებებზე;
- ▶ სთხოვეთ მონაწილეებს თან იქონიონ საკუთარი მრავალჯერადი თერმო ჭუქები ან წყლის ბოთლები.

შეეცადეთ იპოვოთ თქვენთვის ყველაზე შესაფერისი ვარიანტი, რათა თავიდან აიცილოთ ერთჯერადი ჭურჭლის გამოყენება. გახსოვდეთ, რომ საქართველოში პირობებში ბიოდეგრადირებადი შეფუთვა არ წარმოადგენს პრობლემის გადაწყვეტას. ანალოგიური სიტუაციაა ქალაქის ჭურჭელთან (ჭიქები, თეფშები) დაკავშირებით, რადგან უმეტეს წილად ის შეიცავს პლასტიკის ძალიან თხელ ფენას, რაც ართულებს მეორეულ გადამუშავებას. ქალაქის ჭურჭელი ასევე იგზავნება ნაგავსაყრელზე საკვების ნარჩენებით ძლიერი დაბინძურების გამო.

მეტის გასაგებად, თუ რა ჭირს ქალაქის ჭურჭელს, შეგიძლიათ მიმართოთ სტატია. «უხერხული სიმართლე ქალაქის ჭიქების შესახებ» <https://ecoidea.by/ru/article/1717>

ტოპ -3 რჩევა, ღონისძიებების ორგანიზებისას ერთჯერადი ჭურჭლისა და შეფუთვის ნარჩენების თავიდან ასაცილებლად

1

მონაწილეებისთვის სასმელის ორგანიზებისას უპირატესობა მიანიჭეთ გაფილტრული წყლით ავსებულ მინის ჭურჭელს და მინის ჭიქებს.

2

უარი თქვით ერთჯერად სამომხმარებლო შეფუთვაში, პაკეტებში შეფუთული პროდუქტების გამოყენებაზე. უპირატესობა მიანიჭეთ მრავალჯერადი გამოყენების ალტერნატივებს და დიდი მოცულობის შეფუთვის ვარიანტებს.

3

ერიდეთ ჩვეულებრივი პლასტიკისგან დამზადებული ერთჯერადი ჭურჭლისა და დანაჩანგლის გამოყენებას. ერიდეთ ბიოდეგრადირებად პლასტიკს. ჯერჯერობით, საქართველოში ასეთი ჭურჭელი არ ექვემდებარება მეორეულ გადამამუშავებას და უბრალოდ ნაგავსაყრელოზე წავა.

როგორ შევარჩიოთ მასალები და მომსახურება მდგრადი ღონისძიების ჩატარებისას

ღონისძიების დროს გამოიყენება დიდი რაოდენობით სხვადასხვა მასალა: სახარჯო მასალები, დარიგებები და სარეკლამო მასალები, ბანერები, პლაკატები, საკანცელარიო ნივთები, სუვენირები და ბრენდირებული საჩუქრები სტუმრებისთვის და ღონისძიების მონაწილეებისთვის.

იმისათვის, რომ თქვენი ღონისძიება იყოს მდგრადი, მნიშვნელოვანია სათანადო ყურადღება მიაქციოთ ღონისძიებაზე ჩვეული პროცედურების ორგანიზებას (მაგალითად, მონაწილეთა რეგისტრაციას, უკუკავშირის შეგროვებას). ამაში თქვენ დაგეხმარებათ ცირკულარული ეკონომიკის უკვე ცნობილი პრინციპები, როდესაც მრავალი ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური პრობლემის თავიდან აცილება შესაძლებელია საქონლისა ან მომსახურების სწორი დაგეგმვითა და დიზაინით.

ამ ამოცანის გადაჭრაში ასევე
შესაძლოა სასარგებლო იყოს
4R-ის კონცეფცია (Refuse –
Reduce – Reuse – Recycle),
რომლის პრინციპების დაცვაც
შესაძლებელია.

Refuse: უარი თქვით უსარგებლო ნივთებზე და გადახედეთ ჩვეულ მიდგომებს

ეს არის ყველაზე მნიშვნელოვანი ეტაპი, რომელიც ღონისძიებას ნამდვილად მდგრადს გახდის. გაანალიზეთ თქვენი პასუხები კითხვაზე „რატომ ვაწყობთ ღონისძიებას სწორად ასე?“.

დღეს თქვენ გაქვთ ცოდნა და შესაძლებლობა მოაწყოთ ღონისძიება მდგრადობის ასპექტების გათვალისწინებით. ამ შემთხვევაში თქვენ ხელს უწყობთ ახალი პოზიტიური ჩვევების ჩამოყალიბებას თქვენი ღონისძიების მონაწილეებში და აგრეთვე იმათში, ვინც თქვენთან მუშაობს. უარი თქვით ზედმეტ ნივთებზე: მაგალითად, ღონისძიების მონაწილის ჩვეული პაკეტი, რომელიც შეიცავს საქალაქდეს, კალამს, ბლოკნოტს, დაბეჭდილი პროგრამას, სხვადასხვა ბუკლეტებს, ადვილად შეიძლება გამოირიცხოს. მიეცით მონაწილეებს შესაძლებლობა გადაწყვიტონ, თუ რა სჭირდებათ მათ კომფორტული მუშაობისთვის: მოათავსეთ კალმები ან ფანქრები, ფურცლები წერისთვის, ბუკლეტები და დასარიგებელი მასალა თავისუფალ წვდომაში. დაბეჭდეთ პროგრამა დიდ ფორმატზე და განათავსეთ იგი თვალსაჩინო ადგილას. აუცილებლად განათავსეთ პროგრამა ონლაინში, გააკეთეთ ბმული საერთო დაბეჭდილ პროგრამაზე, რათა თითოეულმა მონაწილემ ნახოს დღის წესრიგი თავის ტელეფონზე. შეგიძლიათ გააკეთოთ რამდენიმე დაბეჭდილი პროგრამა დასარიგებლად და და მისცეს ის თხოვნის შემთხვევაში. აუცილებლად აუხსენით მონაწილეებს, რომ მათ შეუძლიათ გამოიყენონ ნივთები საჭიროებისამებრ და ყოველთვის შეუძლიათ დაბრუნდნენ, თუ მათ არ დასჭირდებათ ნივთი.

Reduce: შეამცირეთ მოხმარება

გადახედეთ თქვენი ღონისძიებებისთვის მასალის საჭიროებას. გაიგეთ, თუ რა მასალები, აღჭურვილობა, მომსახურება აუცილებელია თქვენი ღონისძიების ჩასატარებლად, ხოლო რის გარეშე შეგიძლიათ მისი ჩატარება. მაგალითად, ღონისძიების შესახებ დაბეჭდილი საინფორმაციო პლაკატი (ბანერი) შეიძლება შეიცვალოს ეკრანზე გადაცემული ელექტრონული ფონით.

თუ ძნელია ყოველივე ზედმეტის ერთ ჯერზე დათმობა, შეგიძლიათ შეადგინოთ სამი სია: თეთრი, რუხი და შავი. თეთრში მოხვდება სავალდებულო მასალები და მომსახურება, რომელთა გარეშე თქვენი ღონისძიება შეუძლებელია. რუხ სიაში შეგიძლიათ შეიტანოთ არასავალდებულო მასალები, რომლებზეც ჩვევის გამო უარის თქმა მაშინვე ვერ ხერხდება. ხოლო შავ სიაში უნდა მოხვდნენ მასალები და მომსახურება, რომლებიც არ შეესაბამებიან მდგრადობის პრინციპებს და რომლებსაც თქვენ ნამდვილად მოერიდებით ღონისძიებების მდგრადი ორგანიზებისას. დროთა განმავლობაში გადახედეთ სიებს, შეამცირეთ თეთრი და რუხი ფერი შავი სიის გაზრდის ხარჯზე. გააკეთეთ ეს მანამ, სანამ არ დაგრჩებათ ღონისძიებების ორგანიზებისთვის აუცილებელი მინიმუმი.

Reuse: განმეორებით გამოიყენეთ ნივთები

იმისათვის, რომ ამ წესმა იმუშაოს, წინასწარ უნდა იფიქროთ საქონლის დიზაინსა და ასორტიმენტზე. სარეკლამო მასალების შეძენისა ან შექმნისას დაუსვით საკუთარ თავს კითხვები, რომლებიც დაგეხმარებათ არჩევანის კორექტირებაში. რა მოუვა თითოეულ ამ ნივთს ღონისძიების შემდეგ? შესაძლებელია თუ არა ამა თუ იმ ნივთის ხელახლა გამოყენება ან შეკეთება? მაგალითად, დანარჩენი ბრენდირებული ბლოკნოტები ღონისძიების ჩატარების თარიღითა და ადგილით უკვე ვერ იქნება გამოყენებული მომავალ წელს, განსხვავებით ზოგადი სასარგებლო ინფორმაციით უნივერსალური ბლოკნოტებისგან განსხვავებით.

Recycle: გადაეცით მასალები მეორეულ გადამუშავებაზე

ის მასალები, რომლებიც მაინც ნარჩენებად იქცევა, შეძლებისდაგვარად უნდა დახარისხდეს და გაიგზავნოს მეორეულ გადამუშავებაზე. ამ საკითხს უფრო დეტალურად მოგვიანებით განვიხილავთ.

როგორ შევამციროთ ქალაქის გამოყენება მდგრად ღონისძიებაზე

პირისპირ ღონისძიების გამართვისას, ჩვეული გახდა მიდგომა, როდესაც ბუკდური მასალები ხდება განუყოფელი ატრიბუტი, რომელიც ეხმარება ღონისძიების ორგანიზებასა და ჩატარებაში. მოსაწვევები, პროგრამები, ფლაერები, გამოსვლის თეზისები, სიები, ბლოკნოტები ჩანაწერებისათვის - უმეტეს წილად ყოველივე ეს გამოიყენება მხოლოდ კონფერენციის დროს და შემდეგ მიდის სანაგვე ურნაში.

მდგრად ღონისძიებაზე მთავარი ამოცანაა - ქალაქისა და ნაბეჭდი მასალების გამოყენების შემცირება. ქალაქი ექვემდებარება მეორეულ გადამუშავებას, მაგრამ მისი წარმოება და გამოყენება უარყოფითად აისახება გარემოზე.

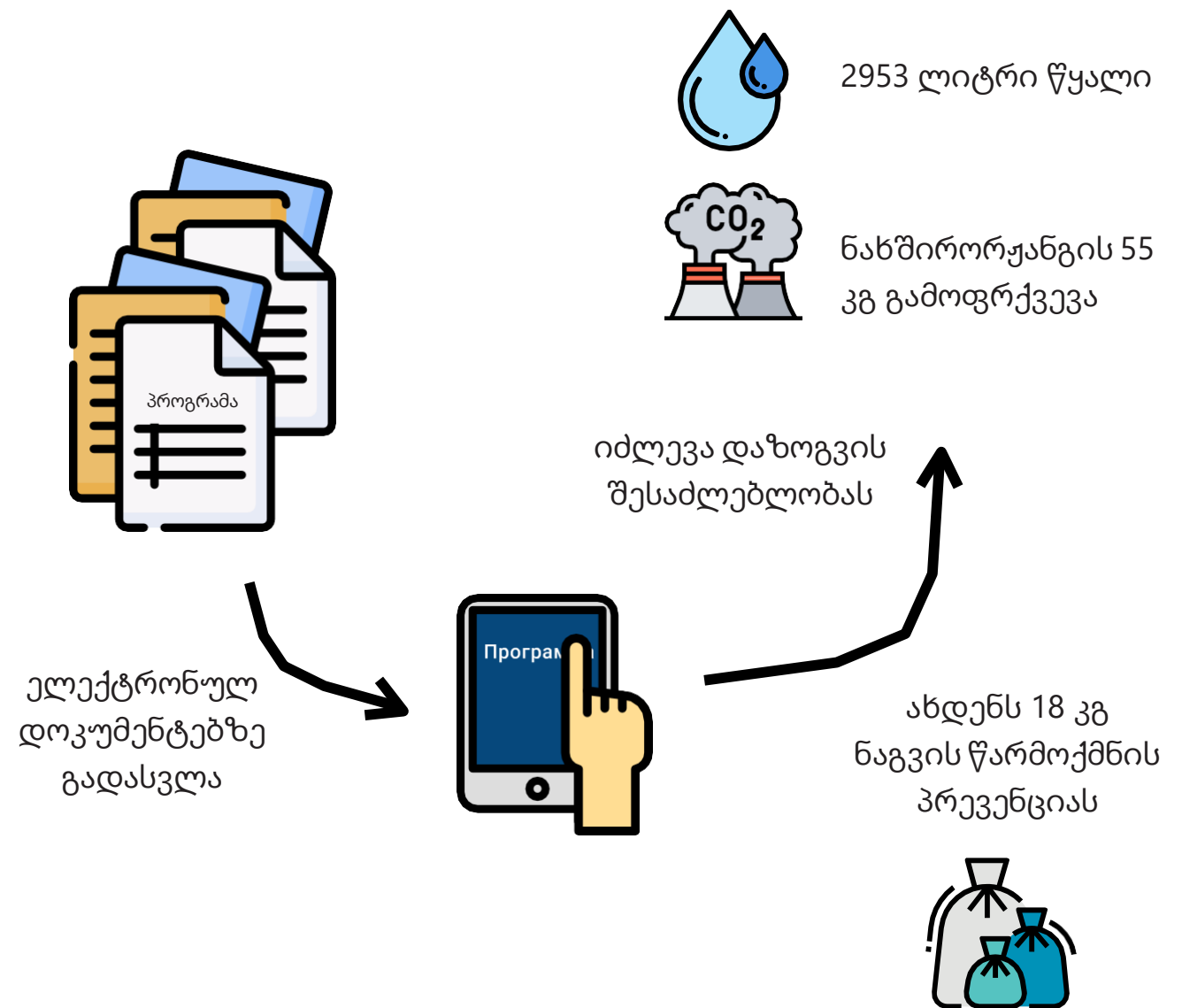
მაგალითად, თუ 100 კაციან კონფერენციაზე დაგეგმილი იყო თითოეულ მონაწილესთვის სასარგებლო ინფორმაციით (პროგრამა, შეფასების კითხვარი, პრეზენტაციის თეზისები, რეზოლუციის ტექსტი) 20-მდე დაბეჭდილი ფურცლის დარიგება, ქალაქის გარეშე კონფერენციაზე გადასვლა მოქცემთ შესაძლებლობას თავიდან აიცილოთ 55 კილოგრამი სათბურის აირის გამოფრქვევის წარმოქმნა და დაზოგოთ 2593 ლიტრი წყალი. რომ აღარაფერი ვთქვათ ფინანსებისა და დროის დაზოგვაზე, რომელიც დაიხარჯა ამ მასალების წარმოებაზე (ბეჭდვაზე) და მათ დახარისხებაზე.

ნახ. 13

ჩვეულებრივი პრინტერის ქაღალდის დაახლოებით რვა ათასი ფურცლის წარმოებისთვის იჭრება ერთი ზრდასრული ხე. ეს არა მხოლოდ ზიანს აყენებს ტყის ეკოსისტემას, არამედ უარყოფითად აისახება კლიმატზე.

არსებობს უამრავი ტექნოლოგიური გადაწყვეტილება მდგრად ღონისძიებებში ქაღალდის გამოყენების შესამცირებლად. არ არის გამორიცხული, რომ პირველ ჯერზე ამას უფრო მეტი დრო დასჭირდეს, მაგრამ დადებითი ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური შედეგები არ დააყოვნებენ.

მომავალი ღონისძიებისთვის მომზადებამდე ჩაატარეთ ანალიზი ორგანიზაციების გუნდთან თუ სად გამოიყენება ჩვეულებრივ გამოიყენება ქაღალდი თქვენს ღონისძიებაზე. გაიარეთ მთელი გზა მონაწილეებთან ერთად რეგისტრაციის მომენტიდან ღონისძიების დასრულებამდე. მოაწყეთ გონებრივი იერიში თქვენს კოლეგებთან ერთად და იფიქრეთ იმაზე, თუ რომელი მდგრადი გადაწყვეტა შეიძლება შესთავაზოთ თითოეული კონკრეტული შემთხვევისთვის, რათა შემცირდეს ქაღალდის გამოყენება.

ტოპ -13 რჩევა, რომელიც დაგეხმარებათ ლონისძიებაზე ქარალდის გამოყენების შემცირებაში

1

ლონისძიების მომზადებისას შეიმუშავეთ და წინასწარ გაუგზავნეთ ელექტრონულ ფოსტაზე მონაწილეებს ელექტრონული ფორმით მუშაობისთვის აუცილებელი ყველა მასალა. საჭიროების შემთხვევაში, სთხოვეთ მონაწილეებს წინასწარ გადმოწერონ ის თავის ტელეფონზე, ტაბლეტზე ან კომპიუტერზე.

2

შექმენით ცალკე გვერდი თქვენი ორგანიზაციის ვებსაიტზე, რომელიც ეძღვნება ღონისძიებას, ან შექმენით ჯგუფი ნებისმიერ შესაფერის სოციალურ ქსელში. იქ თქვენ შეძლებთ დააჯგუფოთ ყველა საპრეზენტაციო მასალა და აგრეთვე ფოტოები და სხვა სასარგებლო დოკუმენტები. წინასწარ გაუგზავნეთ ბმული მონაწილეებს და განათავსეთ იგი თვალსაჩინო ადგილას ღონისძიების ჩატარების დროს.

3

უზრუნველყოს ღონისძიებაზე კარგი წვდომა ინტერნეტთან რათა მონაწილეებმა შეძლონ ელექტრონული დოკუმენტების გამოყენება.

4

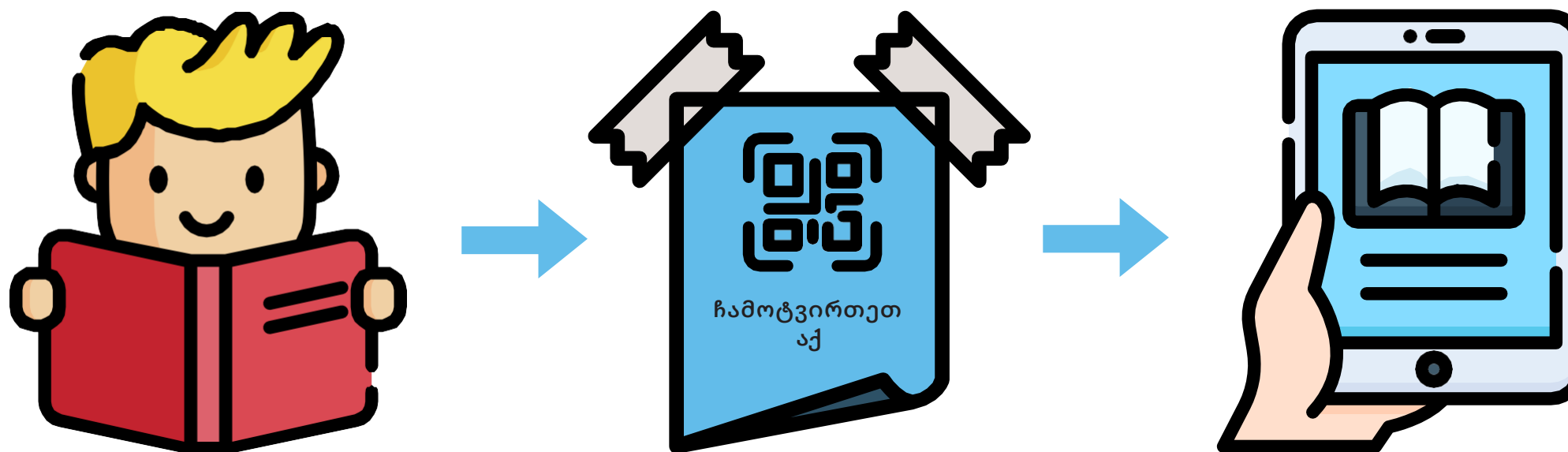
უარი თქვით მონაწილის ჩვეულებრივ საქალაქოზე, რომელიც შეიცავს ნივთების სტანდარტულ ნაკრებს. განათავსეთ საწერი მასალა, ქალაქი ჩანაწერებისათვის, დასარიგებელი მასალა თავისუფლ წვდომაში. მიეცით მონაწილეებს საშუალება აიღონ ის, რაც მათ ნამდვილად სჭირდებათ მუშაობისთვის.

5

ამოუჭდეთ ღონისძიების პროგრამების რამდენიმე ეგზემპლარი დიდი ფორმატით, განათავსეთ იგი თქვენი ღონისძიების ყველაზე ხალხმრავალ ადგილებში. უარი თქვით თითოეული მონაწილისთვის ღონისძიების პროგრამის დაბეჭდვაზე.

6

მიეცით მონაწილეებს საშუალება აირჩიონ დასარიგებელი და საგანმანათლებლო მასალების (ბროშურები, წიგნები, ბუკლეტები) მათთვის ყველაზე პრიორიტეტული ვარიანტია. მოათავსეთ QR კოდი მასალის ნაბეჭდი ვერსიის გვერდით, რომელიც მივყავართ თქვენს ვებსაიტზე ან სოციალური ქსელის ჯგუფში გადმოსაწერი მასალის ელექტრონული ვერსიით (სურ. 14).

ბევრი მონაწილესთვის შეიძლება უფრო მოსახერხებელი (ეს კი უფრო ეკოლოგიურია!) წიგნის ელექტრონული ვერსიის გამოყენება, მაგრამ ამასტანავე საინტერესოა ბეჭდური ვერსიის წინასწარ გადახედვა. ამისთვის ღონისძიებაზე შეიძლება განთავსდეს წიგნებისა და სხვა მასალების ნიმუშები, ხოლო ორგანიზატორს შეუძლია ამობეჭდოს განცხადება ან სტიკერი QR კოდით. საკმარისია სმარტფონის მოტანა - ხეები გადარჩენილია!

7

გაიმეორეთ ყველა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია ელექტრონულად ,პროექტორის ეკრანზე.

8

ყველა მონაწილის ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად (ზოგს შეიძლება არ ჰქონდეს წვდომა ელექტრონულ მასალებზე), ამობეჭდეთ მასალების რამდენიმე ქაღალდის ასლი.

9

ღონისძიების მონაწილეებისგან უკუკავშირის შესაგროვებლად გამოიყენეთ სხვადასხვა დამხმარე ელექტრონული პროგრამები (მაგალითად, საიტი [mentimeter.com](https://www.mentimeter.com), უკუკავშირის შესაგროვებლად და პირდაპირ ეთერში გამოკითხვის ჩასატარებლად) ან ჩაატარეთ გამოკითხვა Google-ის ფორმებში.

10

თუ ღონისძიებაზე მუშაობისთვის თქვენ გჭირდებათ ფლიპჩარტი, უპირატესობა მიანიჭეთ დაფას წყლის საფუძველზე. იმისათვის, რომ შეინახოთ ყველაფერი, რაც დაფაზე წერია, უბრალოდ გადაიღეთ ფოტო.

11

თუ ღონისძიებაზე მუშაობის უზრუნველსაყოფად მაინც საჭიროა დიდი ზომის ფურცლები (ფლიპჩარტის ფურცლები), ეკოლოგიური ალტერნატივის სახით

შეიძლება გამოყენებულ იქნას საწერი ქაღალდი (სახატავი ქაღალდი, კრაფტის ქაღალდი) რულონებში. ასეთი ქაღალდი მიეწოდება დამატებითი პლასტიკის შეფუთვის გარეშე, ეკონომიურია, შეგიძლიათ საჭირო ფორმატის აირჩევა, შეიძლება იყოს ადგილობრივი წარმოების.

12

სპიკერების პრეზენტაციები შეიძლება დაჯგუფდეს და აიტვირთოს თქვენი ორგანიზაციის ვებსაიტზე ან გამოიყენოთ სპეციალური პრეზენტაციების შენახვის სერვისები (მაგალითად, <https://www.slideshare.net>). მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ QR-კოდი, ჩამოტვირთვისთვის ან გაგზავნოთ ელექტრონული ფოსტით ბმული. არსებობს ნიუანსი: წინასწარ მიიღეთ მომხსენებლების თანხმობა მათი მასალების გამოქვეყნებაზე.

13

თუ მაინც არსებობს მასალების დაბეჭდვის საჭიროება, მაშინ შეეცადეთ დაიცვან ეკოლოგიური ბეჭდვის კრიტერიუმები. მას შემდეგ, რაც ბეჭდური ასლები აღარ არის საჭირო, ისინი უნდა გაიგზავნოს მაკულატურაზე მეორეული გადამუშავებისთვის. ანალოგიურად მოიქცით დანარჩენ ქაღალდთან მიმართებაში (მაგალითად, ქაღალდი ფლიპჩარტიდან).

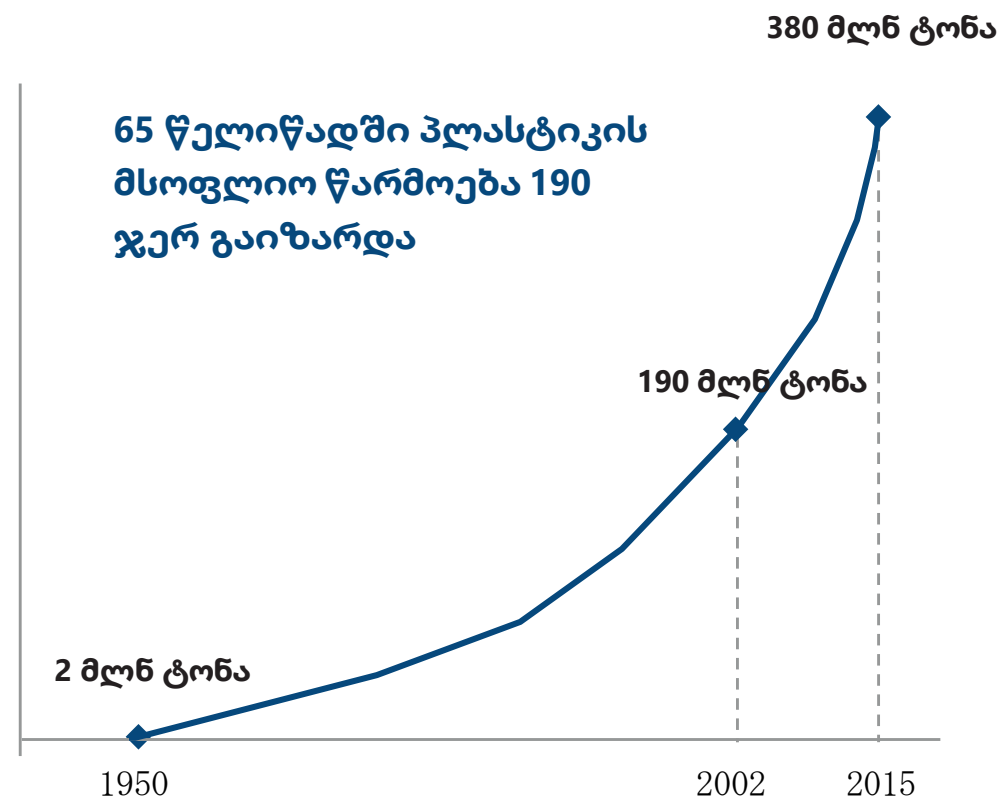
ტოპ -5 რეკომენდაცია ღონისძიებებზე ეკოლოგიურ ბეჭდვასთან დაკავშირებით

- 1 სასურველია ადგილობრივი წარმოების გამომუშავებული ნედლეულისგან საბეჭდი ქაღალდის გამოყენება (მაგალითად, ბორისოვის ქაღალდის ფაბრიკა გოზონაკის წარმოების).
- 2 დაბეჭდეთ ქაღალდის ორივე მხარეს.
- 3 დოკუმენტების ბეჭდვისას გამოიყენეთ ეკონომიური, კომპაქტური შრიფტები: Century Gothic, Calibri, Times New Roman და ერთ სანტიმეტრამდე ვიწრო მინდვრები ყველა მხრიდან.
- 4 წასაკითხის დაბეჭდვისას გამორიცხეთ დოკუმენტის ზედმეტი ნაწილები (მაგალითად, სატიტულო ფურცელი, გამოყენებული ლიტერატურის ჩამონათვალი და სხვა ნაკლებად მნიშვნელოვანი ნაწილები), მოაშორეთ ცარიელი ადგილები, ძალიან ჩამუჭებული არეები.
- 5 დიპლომების, სერტიფიკატების და ანალოგიური მასალების ბეჭდვისას გააკეთეთ ისინი მაქსიმალურად უნივერსალური, არ მიუთითოთ თარიღი ან პირადი მონაცემები. ამ გზით შეგიძლიათ გამოიყენოთ დარჩენილი ასლები თქვენს შემდეგ ღონისძიებებზე.

როგორ შეამციროთ პლასტიკის გამოყენება მდგრად ღონისძიებებზე

პლასტიკის საყოველთაო გამოყენება, მიკროპლასტიკის და პლასტიკის საშიში ნარჩენების წარმოქმნა დიდ შეშფოთებას იწვევს მსოფლიო საზოგადოებაში და უკვე ამჟამად იწვევს უარყოფით გავლენას გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე.

65 წელიწადში (1950 წლიდან 2015 წლამდე) პლასტიკის და სინთეტიკური ბოჭკოების მსოფლიო წარმოება 190-ჯერ გაიზარდა: წელიწადში 2 მილიონი ტონიდან 380 მილიონ ტონამდე.

წარმოებული არაბოჭკოვანი პლასტმასის დაახლოებით 42% გამოიყენება შესაფუთვის დასამზადებლად. შესაფუთი პლასტიკის უმეტესობა იყრება მისი წარმოების წელსვე. 2015 წლის მდგომარეობით მსოფლიოში წარმოიქმნა დაახლოებით 6300 მილიონი ტონა პლასტიკის ნარჩენი, რომლიდანაც დაახლოებით 9% მეორეულად გადამუშავებულია, ნარჩენების 12% - დაიწვა, ხოლო 79% - დაგროვდა ნაგავსაყრელებზე ან ბუნებრივ გარემოში.

მაგალითად, ამჟამად 150 მილიონ ტონაზე მეტი პლასტიკი აბინძურებს ოკეანეების წყლებს. წლის განმავლობაში, ადამიანების ბრალით სულ მცირე რვა მილიონი ტონა პლასტიკი ხვდება ზღვებისა და ოკეანეების წყლებში: ეს იგივეა რომ ყოველ წუთში სავსე ნაგვის მანქანა მთელ მის შიგთავსს ოკეანეში აგდებდეს. თუ სიტუაცია არ შეიცვლება, მაშინ 2025 წლისთვის სამ ტონაზე თევზზე ერთი ტონა პლასტიკი მოვა, ხოლო 2050 წლისთვის ოკეანეში უფრო მეტი პლასტიკი იქნება, ვიდრე თევზი.

ჩაატარეთ პოტენციური პლასტიკის აუდიტი თქვენს ღონისძიებაზე.

მდგრადი ღონისძიების
ორგანიზება არ ნიშნავს საჭირო
პლასტიკის ნაკეთობების
(მაგალითად, მარკერები,
მრავალჯერადი პლასტმასის
ჭიქები და სხვა მნიშვნელოვანი
ნივთები დარჩება) გამოყენებაზე
უარის თქმა. ეს ნიშნავს
მაქსიმალურ ძალისხმევას
რათა მინიმუმამდე დაიყვანოთ
პლასტმასის, განსაკუთრებით
ერთჯერადის, გამოყენება თქვენს
ღონისძიებაზე.

ტოპ -10 რჩევა თუ როგორ შეამციროთ პლასტიკის გამოყენება თქვენს ღონისძიებებზე

- 1 გამორიცხეთ ღონისძიებაზე ერთჯერადი პლასტიკის ჭურჭლისა და დანაჩანგლის, მცირე მოცულობის ბოთლებში წყლის, პლასტიკში შეფუთული პორციული საკვები პროდუქტების გამოყენება. იპოვნეთ ღირსეული მრავალჯერადი გამოყენების ალტერნატივები.
- 2 შეიძინეთ პროდუქტები თქვენი ყავის შესვენებისთვის დიდი მოცულობის გადამუშავებად კონტეინერებში ან შეფუთვის გარეშე (ასაწონი).
- 3 შეცვალეთ პლასტიკის ან ლამინირებული სამკერდე ნიშნები ორმხრივ ქაღალდის სამკერდე ნიშნებით. მეორე მხრიდან შეგიძლიათ განათავსოთ სასარგებლო ინფორმაცია, მაგალითად, პროგრამა და QR კოდი სასარგებლო მასალების ჩამოსატვირთად (ნახ. 16).

4

უპირატესობა მიანიჭეთ ბამბის ან სელისგან დამზადებულ ლანიარებს (ქსოვილის ლენტები სამკერდე ნიშნებისათვის) (ეს შეიძლება იყოს საჭირო ზომის ჩვეულებრივი ლენტები ან ბამბის ძაფი).

5

უარი თქვით ლამინირებული დასარიგებელი მასალებისა და დიპლომების დარიგებაზე. ამ შემთხვევაში, პლასტიკის თხელი ფენა შეუძლებელს

ხდის ქაღალდის მეორეულ გადამუშავებას.

6

თუ საჭიროა მონაწილის ინდივიდუალური პაკეტის ფორმირება, მაშინ პლასტიკის ნაცვლად გამოიყენეთ ქაღალდის და არა პლასტიკის პაკეტები, მუყაოს საქაღალდეები პლასტიკის საქაღალდეების ნაცვლად.

7

შეფუთეთ საპრეზენტაციო მასალები ღონისძიების სტუმრებისთვის მრავალჯერადი გამოყენების ტილოს ჩანთაში. უარითქვით დეკორატიული პლასტიკის პარკების გამოყენებაზე.

8

საკანცელარიო ნივთების არჩევისას უპირატესობა მიანიჭეთ ლითონის ან ხისგან დამზადებული დრომდეგ ნივთებს, შესაცვლელი სახარჯო მასალებით და ხანგრძლივი საგარანტიო ვადით. მაგალითად, საუკეთესო გამოსავალი იქნება კალმები გამძლე ლითონის კორპუსით და გულის შეცვლის შესაძლებლობით.

9

უარი თქვით ბანერებისა ე. წ. როლ-აპების ვინილზე ბეჭდვაზე ტილოსა ან სინთეტიკურ ქსოვილზე ბეჭდვის სასრგებლოდ.

10

სარეკლამო და სუვენირების პროდუქტების დამზადებისას უარი თქვით შეზღუდული ფუნქციონალურობის მქონე ერთჯერად პლასტიკის ნივთებზე.

როგორ შევარჩიოთ სუვენირები და სარეკლამო მასალები მდგრადობის ასპექტების დასაკმაყოფილებლად

მონაწილეთა სუვენირები და სარეკლამო მასალები ასრულებენ ბევრ სხვადასხვა ფუნქციას: ისინი გოვებენ სასიამოვნო მოგონებას ღონისძიების შესახებ, ზრდიან თქვენი ორგანიზაციების საქმიანობის ხილვადობას, ხელს უწყობენ სასარგებლო კონტაქტების შენახვას და ა.შ..

ღონისძიების მდგრადი ორგანიზებისას სუვენირებისა და სარეკლამო პროდუქტების შერჩევა არის რთული, მაგრამ რეალური ამოცანა. მდგრად ღონისძიებაზე საუკეთესო სუვენირი იქნება მისი არარსებობა. იფიქრეთ თუ როგორ შეინახოთ მოგონებები ნივთების გარეშე. მაგალითად, გადაიღეთ ნათელი ერთობლივი ფოტოები.

თუ საჭიროა სუვენირების ან სარეკლამო პროდუქციის შერჩევა, უპირატესობა მიანიჭეთ მრავალფუნქციონალური დანიშნულებისა

და ხანგრძლივი გამოყენების შესაძლებლობის მქონე საქონელს (მაგალითად, მეხსიერების ბარათები, დასამუხტი აკუმულატორები), და აგრეთვე ეკოლოგიური მიმართულების ნივთებს (მაგალითად, წყლის ბოთლები, ლანჩის ყუთები, ხილის კონტეინერები).

უარი თქვით ერთჯერადი
ნივთების ყიდვაზე,
როგორცაა ბუმტები,
პლასტმასის დროშები

თითქმის ყოველთვის კარგი გადაწყვეტილება იქნება ბრენდირებული საკვები სუვენირები, განსაკუთრებით ადგილობრივი წარმოების (თაფლი, ჯემი, შოკოლადი, მცენარეული ჩაი, ჯანჯაფილის ორცხობილები).

დიდი მნიშვნელობა აქვს მასალებს, რომლისგანაც მზადდება საქონელი. მაგალითად, ბლოკნოტები ხის ყდით - ცუდი არჩევანია, რადგან ქალაქის პირობებში ასეთი ბლოკნოტის მეორეულ გადამუშავებაზე გაგზავნა თითქმის შეუძლებელია. ამ შემთხვევაში კარგი გადაწყვეტილება იქნება ბლოკნოტი მუყაოს ყდით, ლამინირების გარეშე, რომელიც, გამოყენების შემდეგ, შეიძლება მთლიანად გაიგზავნოს მაკულატურაზე.

სუვენირების შერჩევისას, ადგილობრივი წარმოების საქონელი დიდი იქნება დიდი უპირატესობაა იმპორტირებულ, მასობრივი წარმოების საქონელთან შედარებით. გარდა ამისა, ეს არის თქვენი წვლილი საქართველოს მცირე და საშუალო ბიზნესის ეკონომიკურ განვითარებაში.

კარგი გადაწყვეტილება იქნება სოციალური მეწარმეებისგან სუვენირებისა და სარეკლამო პროდუქციის შეძენა. ასეთი საწარმოების მაგალითებია გადამუშავების სახელოსნო „ტაკ“, სახელოსნოები „ჩვენი ოსტატები“ და „ღირებული კაპიტალი“, ნაძვის ხის სათამაშოების ფაბრიკა „გრაი“ და ა.შ.

ტოპ -4 კითხვა, რომელიც უნდა დასვას მდგრადი ღონისძიებების მონაწილეებისათვის სარეკლამო პროდუქციისა სუვენირების შერჩევისას

?

რა ფუნქციას ასრულებს სუვენირი? იქნება თუ არა ის სასარგებლო მონაწილეებისთვის? სჭირდებათ ლუ არა მათ ასეთი ნივთი?

რამდენ ხანს და რამდენად ხშირად იქნება შეიძლებელი საჩუქრის გამოყენება?

არსებობს თუ არა შეძენილი ნივთის უფრო ეკოლოგიური ალტერნატივა? ხომ არ კარგავს ის თავის ფუნქციონალურობას და ექსპლუატაციის ვადას ამ შემთხვევაში?

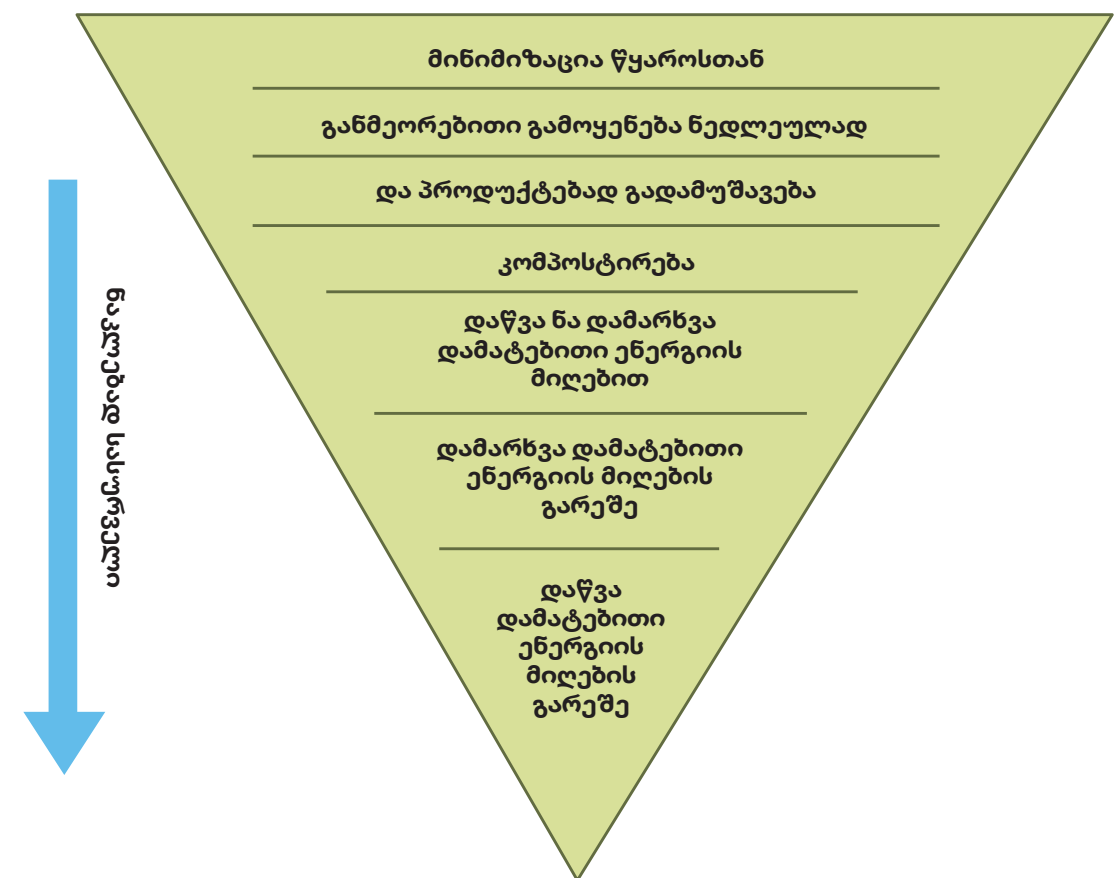
რა მოუვა ამ საჭონელს (ნივთს) მისი ექსპლუატაციის ვადის ამოწურვის ან უსარგებლოდ ქცევის შემდეგ? შესაძლებელია თუ არა მისი განახლება, შეკეთება, ახალი ფუნქციის პოვნა? როგორ შეიძლება მისი უტილიზაცია ჩვენს პირობებში?

როგორ მოვაწყოთ ნარჩენების ცალკე შეგროვება მდგრად ღონისძიებაზე

საქართველოში ყოველწლიურად იზრდება საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რაოდენობა. თუ 2013 წელს ერთ ქართველს 388,9 კილოგრამი ნაგავი ერიცხებოდა, 2019 წელს ჩვენი ქვეყნის ერთმა მაცხოვრებელმა უკვე 401,9 კილოგრამი ნარჩენი აწარმოა. ეს არის 1,1 კილოგრამი ნაგავი დღეში.

საზოგადოებაში დამკვიდრდა მოსაზრება, რომ გადამუშავება არის ერთადერთი გამოსავალი ჩვენს პირობებში ნარჩენებთან გამკლავებისთვის. თუმცა, ნარჩენებთან მოპყრობის პრიორიტეტების პირამიდის მიხედვით (ნახ. 18), რომელიც აღწერს ნარჩენების მართვის ყველაზე მეტად და ყველაზე ნაკლებად ეფექტური მეთოდების მოდელს, საუკეთესო გამოსავალია ნარჩენების წარმოქმნის პრევენცია, ნარჩენების წყაროსთან მათი რაოდენობის მინიმუმამდე დაყვანა.

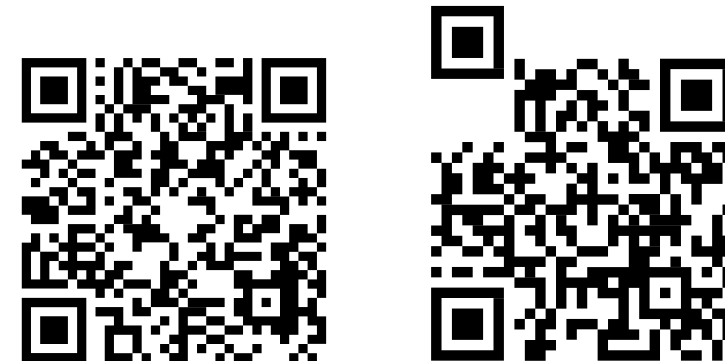
ამიტომ, კიდევ ერთხელ ხაზს გავუსვამთ ყველა წინა ნაბიჯის მნიშვნელობას მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისას, რათა არ დაუშვათ ნარჩენების წარმოქმნა.

გახსოვდეთ ეს საბაზო წესები:

- ▶ სწორი და დრომდეგი დიზაინი (მაგალითად, უნივერსალური ბანერი თარიღებისა და ადგილმდებარეობის გარეშე);
- ▶ მკაფიო დაგეგმვა (მაგ. ბეჭდური მასალების, სადილის ულუფების ჭარბი რაოდენობა);
- ▶ ქმედების მიზანშეწონილობის განსაზღვრა (მაგალითად, სარეკლამო მასალების დამზადებისას);
- ▶ დასაბუთებული უარი მდგრადობის სასარგებლოდ (მაგ. ერთჯერადი ჭურჭლის გამოყენების შემცირება, უქალაქო კონფერენცია);
- ▶ შემდგომში შეძენილი საქონლისა და მასალების ხელახალი და მრავალჯერადი გამოყენება.

მაშინაც კი, თუ კი თქვენ ცდილობდით, რომ თქვენი ღონისძიება იყოს უნარჩო, ზოგიერთი ნარჩენი მაინც შეიძლება წარმოიქმნას, მაგალითად, ინდივიდუალურად მონაწილეების მიერ. ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია ნარჩენების განცალკევებული შეგროვების შესაძლებლობა შემდგომი გადამუშავებისთვის. ამისათვის მოაწყეთ მეორეული ნედლეულის განცალკევებული შეგროვების კონტეინერები. ეს შეიძლება იყოს სპეციალიზებული კონტეინერები ან ჩვეულებრივი მუყაოს ყუთები. მთავარია, მათი სწორად გაგება და გასაგებად მოწერა, რათა მონაწილეებმა მარტივად გაერკვნენ თუ რომელ კონტეინერში რის ჩაყრა შეიძლება და რისი - არა.

თქვენ შეგიძლიათ დამოუკიდებლად შექმნათ პლაკატები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეაგროვოთ ნარჩენები განცალკევებით, ან შეგიძლიათ გამოიყენოთ მზა უკვე პლაკატები (მაგალითად, ეკოლოგიური გადაწყვეტილებების ცენტრის მიერ შემუშავებული <https://ecoidea.by/ru/media/4139> ან მეორეული მატერიალური რესურსების ოპერატორის მიზანი 99-ის მიერ <http://target99.by>).

Эти отходы повезут на дополнительную сортировку и переработку

ღვინის ბოთლები

სხვა სასმელების ბოთლები

კონსერვების ქილები

საბავშვო კვების ქილები

მოაშორეთ თავსახური, ეტიკეტი შეგიძლიათ არ მოაშოროთ.

არ გადაყაროთ ფანჯრის მინა, ბროლი, სარკეები, კერამიკა, ნათურები.

ამ ნარჩენებს წაიღებენ დამატებით დახარისხებასა და გადამუშავებაზე

გაზეთები, ჟურნალები

ყუთები

კვერცხის კონტეინერები

ბლოკნოტები

ქაღალდის პაკეტები

მოაშორეთ სამაგრები, გამირები, წებოვანი ლენტები, პლასტიკის ჩანართები, ზამბარები.

არ გადაადგოთ საჭმლის ნარჩენებითა და ცხიმით დაბინძურებული მუყაო და ქაღალდი.

ამ ნარჩენებს წაიღებენ დამატებით დახარისხებასა და გადამუშავებაზე

სასმელების ბოთლები

რძის ბოთლები

ზეთის ბოთლები

კოსმეტიკისა საყოფაცხოვრებო ქიმიის ფლაკონები

კასრები, სათლები

მყარი პაკეტები

პოლიეთილენის ფირი

პლასტიკის საყოფაცხოვრებო საჭონელი

ეტიკეტები და სახურავები შეიძლება არ მოაშოროთ, შიგთავსი - გადაღვარეთ. დაჭმუჭნეთ ცარიელი ბოთლი, რათა მან ნაკლები ადგილი დაიკავოს.

არ გადაყაროთ საჭმლით დაბინძურებული შეფუთვა და პაკეტები.

საქართველოში შეგროვებული და დახარისხებული ნარჩენების ყველაზე გავრცელებული სახეობებია პლასტიკი, მინა და ქაღალდი. ღონისძიებებზე კი ყველაზე ხშირად წარმოიქმნება ქაღალდისა და პლასტიკის ნარჩენები. რეკომენდებულია ყოველი ღონისძიების შემდეგ გაანალიზდეს, თუ რა ტიპის ნარჩენები წარმოიქმნა, რათა მომდევნო ჯერზე ზუსტად იცოდეთ, რომელი ტიპის კონტეინერზე იყო ყველაზე მოთხოვნადი და არ დამონტაჟდეს ზედმეტი კონტეინერები.

თქვენ აგრეთვე შეგიძლიათ შესთავაზოთ მონაწილეებს გამოიყენონ საიტი <http://irecycle.ecoidea.by>, რომელიც შეიცავს მკაფიო და გასაგებ ინსტრუქციებს იმის შესახებ, თუ რა შეიძლება ან არ შეიძლება ჩაიყაროს მეორეული დახარისხების კონტეინერებში ნარჩენების საქართველოში..

ნახ. 18 . ნარჩენების მეორეული დახარისხების საინფორმაციო პლაკატების მაგალითი. ილუსტრაციის წყარო WWW.ECOIDEA.BY

ქაღალდი

ლონისძიებებზე ხშირად წარმოიქმნება ქაღალდის ნარჩენები. ნარჩენების გადაყრამდე დაახარისხეთ ის, შესაძლოა, არის მასალები, რომელთა ხელახლა გამოყენებაც არის შესაძლებელი.

შეგიძლიათ გადაადგოთ შავად ნაწერები, მუყაოს ყუთები (მოხსენით წებოვანი ლენტი), ჩანაწერების სტიკერები, მუყაოს საქაღალდეები (მოხსენით ლითონის და პლასტიკის დეტალები), კალენდრები (მოხსენით ლითონის და პლასტიკის დეტალები), კონვერტები (მოხსენით პლასტიკის ფანჯრები), ქაღალდის პაკეტები, კრაფტ ქაღალდი, სარეკლამო ჟურნალები და ბუკლეტები (მათ შორის პრიალა).

არ შეიძლება ლამინირებული ქაღალდისა და მუყაოს ჩაყრა (გახევისას ჩანს ფირის ფენა), წებოვანი ლენტი და მუყაო, ზეთითა და საჭმლის

ნარჩენებით დაბინძურებული ქაღალდი და მუყაო, ტეტრა-პაკის შეფუთვა

პლასტიკი

ეს არის ყველაზე გავრცელებული ტიპის მეორეული ნედლეული. გამოყოფენ პლასტიკის შვიდ სახეობას და მხოლოდ ზოგიერთი მათგანი ექვემდებარება მეორეულ გადამუშავებას საქართველოში. პლასტიკის ტიპი აღინიშნება ასოების აბრევიატურით ან / და რიცხვი სამკუთხედში.

შეგიძლიათ გადაყაროთ გამჭვირვალე და თეთრი სასმელების ბოთლები (ეტიკეტით და თავსახურით), პოლიმერული პაკეტები (სახელურებით და შესაფუთი, საკვებით არ დაბინძურებული), შესაფუთი ფირი.

არ შეიძლება ნებისმიერი ერთჯერადი ჭურჭლის, ჭიქებისა და საკვების შეფუთვის, ნებისმიერი საკანცელარიო ნივთის ჩადაყრა.

მინა

ლონისძიებების დროს მინის ნარჩენები არც თუ ისე ხშირად წარმოიქმნება, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ასეთი კონტეინერის დაყენებას შესაძლებელია, მათ შორის სადემონსტრაციო მიზნებისთვის.

შეიძლება სასმელის ბოთლების, საკვების ქილების გადაყრა.

არ შეიძლება ნათურების, სარკეების, ნებისმიერი ჭურჭლის გადაყრა.

ლონისძიების შემდეგ განცალკევებულად შეგროვებული ნარჩენები უნდა წაიღოთ შესაბამის კომუნალურ ნარჩენების განცალკევებული შეგროვების კონტეინერებში

როგორ უამბოთ მონაწილეებსა და დაინტერესებულ მხარეებს, რომ თქვენი ღონისძიება მდგრადად ორგანიზებულია

ღონისძიების მდგრადი ორგანიზებისას აგრეთვე მნიშვნელოვანი ელემენტია, ყველა დაინტერესებულ მხარესთან: ღონისძიების მონაწილეებთან და სტუმრებთან, მოხალისეებთან და ორგანიზატორების პარტნიორებთან და ინვესტორებთან, სპონსორებთან და მომსახურების, საქონლის, მიმწოდებლებთან, მედიასთან და ადგილობრივ თემთან კომუნიკაცია.

მდგრადი ღონისძიების ორგანიზებისა და ჩატარებისთვის მნიშვნელოვანია ზემოაღნიშნული ჯგუფების თუნდაც ნაწილობრივ ჩართვა, მათთვის ღონისძიების მიზნისა და მდგრადობის სტრატეგიის ერთ-ერთი ხელმისაწვდომი გზით გადმოცემა.

კომუნიკაციის პროცესს ასევე შეუძლია დაეხმაროს კიდევ ერთი ამოცანის გადაჭრაში - ეს არის დაინტერესებული მხარეების (და ზოგიერთ შემთხვევაში - ფართო საზოგადოებისაც კი) ინფორმირება მდგრადი განვითარების ეკოლოგიურ, სოციალურ და ეკონომიკურ ასპექტებთან დაკავშირებულ საკითხებზე, რაც შემდგომში ხელს შეუწყობს მდგრადი განვითარების მიზნების პოპულარიზაციას საქართველოში.

კომუნიკაციის დროს მნიშვნელოვანია უკუკავშირის მოსმენა და ღონისძიების ყველა დაინტერესებული მხარის ინტერესების გათვალისწინება

ტოპ-5 რეკომენდაცია იმის ტაობაზე, თუ როგორ მოყვით ღონისძიების მდგრადობის შესახებ

1

შეიმუშავეთ და გაავრცელეთ დაინტერესებული მხარეების შორის განცხადება და პრესრელიზი თქვენი ღონისძიების შესახებ, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ ის ორგანიზებულია მდგრადობის ასპექტების გათვალისწინებით.

2

ღონისძიების მონაწილეებისა და სტუმრების მოსაწვევში კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღნიშნეთ, რომ ეს არის მდგრადი ღონისძიება, ამიტომ ღონისძიების დროს იმოქმედებს გარკვეული წესები და მიდგომები, რომლებიც მონაწილეებმა უნდა დაიცვან.

3

თავად ღონისძიებაზე, კიდევ ერთხელ აუხსენით ყველა დამსწრეს თუ რატომ არის ღონისძიება მდგრად ორგანიზებული, რა განსხვავებაა მასსა ჩვეულებრივი ღონისძიების შორის. ეს ინფორმაცია შეიძლება გაიმეოროთ გრაფიკულ შესრულებაშიც, დიდ ეკრანზე ან ტაბლოზე.

4

საკომუნიკაციო სტრატეგიის შემუშავებისას უპირატესობა მიანიჭეთ ელექტრონულ ინსტრუმენტებს: სოციალურ ქსელებს, ბლოგებს, ინტერნეტ პორტალებს.

5

აქტივობების დაგეგმვისას, გაითვალისწინეთ ყველა დაინტერესებული მხარის უკუკავშირი და სურვილები, ეს დაგეგმარებათ გახადოთ თქვენი ღონისძიება მართლაც მდგრადი და ასახოთ მისი მონაწილეების ინტერესები.

ნახ. 19

ლონისძიების თავისებურებანი

ეკომეგობრული
ლონისძიება
(zero waste)

ველოსადგომი

პარკირების უპირატესობა
ენიჭება მანქანებს 3 და
მეტი მგზავრით

ვეგეტარიანული მენიუ

ხელმისაწვდომია

ჩატარების ადგილი: მინსკი, გაზეთ პრავდას გამზ. 11, GPS-კოორდინატები: 53.869067, 27.486952
ტელეფონი ორგანიზატორებთან კავშირისათვის: +37529 549 28 43

დასკვნის ნაცვლად

ლონისძიებების მდგრადი ორგანიზების თემა რთული და მრავალმხრივია, იგი აღსავსეა მრავალი ნიუანსით. ამავე დროს, მნიშვნელოვანია გესმოდეთ, რომ 100% მდგრადი ლონისძიების ორგანიზება ვერ გამოვა, როგორც არ უნდა ეცადოთ. თქვენი საკვანძო ამოცანა მდგრადი ლონისძიების მომზადებისას მდგომარეობს იმაში, რომ ყველა მდგრადი მიდგომა და გადაწყვეტილება არ იქნება სწორად აღქმული მონაწილეების მიერ და მოწონებული ხელმძღვანელობის მიერ, დაიწყეთ მცირედით - იმით, რაც ხელმისაწვდომის თქვენთვის უკვე ახლა

და ლონისძიებიდან ლონისძიებამდე სულ უფრო მეტ მდგრადობის ასპექტს იძენს.

ლონისძიების მდგრადი ორგანიზების რეკომენდაციები არ უნდა შეაფასოდ როგორც თქვენი კრეატიულობისა ან სტუმრების კომფორტის შეზღუდვა. გაატარეთ ლონისძიებების ორგანიზების ჩვეული პროცედურები და მიდგომები მდგრადობის ფილტრის საშუალებით, შეაფასეთ რა არის ზედმეტი და რისთვის მარტივად შესაძლებელია ახალი მდგრადი გადაწყვეტილების მოფიქრება.

დარწმუნებული იყავით, რომ აღმოჩნდება ბევრი საინტერესო იდეა თუ როგორ მოაწყობთ თქვენი ლონისძიება და ხელი შეუწყობთ მდგრად განვითარებას ეკოლოგიური ბალანსის, სოციალური თანასწორობისა და ეკონომიკური კეთილდღეობის სასარგებლოდ.

დამატებითი მასალების ჩამონათვალი, რომლებიც დაგეხმარებათ მდგრადი ღონისძიებების ორგანიზებაში

1. წიგნი „გზამკვლევი კლიმატურად მეგობრული ღონისძიებების ორგანიზებისას“. გზამკვლევი „შპარგალკა“ სახელმძღვანელო გირჩევთ, თუ როგორ შეამციროთ თქვენი ღონისძიების გავლენა გარემოზე.

2. მასალების ნაკრები «მწვანე ოფისი ნულიდან». მასალების ნაკრები შეიცავს ყველაფერს, რაც გჭირდებათ თქვენი საოფისე გარემო უფრო ეკოლოგიური რომ გახადოთ

3. წიგნი „საოჯახო გზამკვლევი ქიმიურ უსაფრთხოებაში“. წიგნში განხილულია საკვები პროდუქტების შერჩევის, უსაფრთხო შეფუთვის, საყოფაცხოვრებო ქიმიკატებისა და ბევრი სხვა ყოველდღიური საკითხი.

4. ნაბიჯ-ნაბიჯ ინსტრუქციები Google-ის ფორმებში კითხვარების მომზადებისთვის.

5. მობილური აპლიკაცია სმარტფონებისთვის „მწვანე რუკა“. აპლიკაცია წარმოადგენს ინტერაქტიულ კატალოგს სხვადასხვა სასარგებლო ეკოლოგიური ინფორმაციით საქართველოს შესახებ: მეორეული ნედლეულისა და უსაგრებლო ნივთების შეგროვების ადგილების შესახებ, მაღაზიების ბარათი zero waste, ქვეთავი ნარჩენების დახარისხების, პროდუქტების, კოსმეტიკისა და საყოფაცხოვრებო ქიმიკატების შემადგენლობისა და საქონლის მარკირების შესახებ.

ინფორმაციის წყაროები

1. H. Pielichaty, G. Els, I. Reed, V.Mawer. Events project management. 2017

2. დ. ხარისონი. ორგანიზაციებისა და სტეიქჰოლდერების სტრატეგიული მენეჯმენტი. სპბ.: ლეგიონი, 1996.

3. L. Efeja et.all. კლიმატურად მეგობრული ღონისძიებების ორგანიზების გზამკვლევი. 2016

4. Events industry council. URL: <https://www.eventscouncil.org> (მომართვის თარიღი: 30.08.2020)

5. ISO 20121:2012 მდგრადი განვითარების მენეჯმენტის სისტემები. მოთხოვნები და პრაქტიკული სახელმძღვანელო. <https://www.iso.org/standard/54552.html> (მომართვის თარიღი: 31.08.2020)

6. მოვლენებით ახალი მდგრადი მართვა (2019 წ. გამოცემა): ეკოლოგიური ღონისძიებების გაუმჯობესების უფასო სახელმძღვანელო/

URL: <https://www.eventmanagerblog.com/sustainable-event-management> (მომართვის თარიღი: 31.08.2020).

7. რესურსები მდგრადი ღონისძიების ჩატარებისთვის. URL: <https://meetgreen.com/event-resources/sustainable-event-resources/> (მომართვის თარიღი: 01.09.2020).

8. Kick the Habit: A UN Guide to Climate Neutrality, 2008. URL: <https://www.grida.no/publications/225> (მომართვის თარიღი: 01.09.2020)

9. გაეროს ფლაგმანი კვლევა აჩვენებს კლიმატის ცვლილების აჩქარებას ხმელეთზე, ზღვასა და ატმოსფეროში. URL: <https://news.un.org/en/story/2020/03/1059061> (მომართვის თარიღი: 01.09.2020).

10. ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნული სტატისტიკური კომიტეტის ქვეთავი «კლიმატის ცვლილება». URL: <http://www.belstat.gov.by/ofitsialnaya-statistika/>

makroekonomika-i-okruzhayushchaya-sreda-okruzhayushchaya-sreda/sovместnaya-sistema-ekologicheskoi-informatsii2/b-izmenenie-klimata/v-1-temperatura-vozduha/ (მომართვის თარიღი: 02.09.2020).

11. კლიმატის მდგომარეობა 2018 წელს მიუთითებს კლიმატის ცვლილების გავლენის ზრდაზე. URL: <https://public.wmo.int/en/media/press-release/state-of-climate-2018-shows-accelerating-climate-change-impacts> (მომართვის თარიღი: 03.09.2020)

12. კლიმატის ცვლილების მთავრობათაშორისი პანელის ანგარიში „კლიმატის ცვლილება“ 2014 წ. URL: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/03/ar5_wgll_spm_ru-1.pdf (მომართვის თარიღი: 02.09.2020)

13. მიზნები მდგრადი განვითარების დაგრში. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/decade-of-action/> (მომართვის თარიღი: 04.09.2020).

14. ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნული სტატისტიკური კომიტეტის ქვეთავი «ნარჩენები». URL: http://www.belstat.gov.by/ofitsialnaya-statistika/makroekonomika-i-okruzhayushchaya-sreda/okruzhayushchaya-sreda/sovместnaya-sistema-ekologicheskoi-informatsii2/i-othody/i-1-obrazovanie-othodov/index.php?sphrase_id=1433236 (მომართვის თარიღი: 06.09.2020).

15. რატომ მხოლოდ გადამუშავება არ მოხსნის ნარჩენების პრობლემას. URL: <https://ecoidea.by/ru/article/2768> (მომართვის თარიღი: 04.08.2020).

16. ელენ მაკარტურის ფონდი. URL: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org> (მომართვის თარიღი: 04.09.2020).

17. ნ. ბატოვა, პ. საჩეკი, ი. ტოჩიციკაია. მწვანე ზრდის გზაზე: ცირკულარული ეკონომიკის შესაძლებლობების ფანჯარა // BEROC Green Economy Policy Paper Series. 2018. URL: <http://www.beroc.by/upload/iblock/ae1/ae1bcb7979cd00ca76cd3e9fc72a3e9e.pdf> (მომართვის თარიღი: 04.09.2020).

18. Science advanced. წარმოება, გამოყენება და ბედი ოდესმე წარმოებული ყველა პლასტმასის. URL: <https://advances.sciencemag.org/content/3/7/e1700782.full> (მომართვის თარიღი: 07.09.2020).

19. მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმი. ახალი ეკონომიკური პლასტიკა, იანვარი 2016. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_New_Plastics_Economy.pdf (მომართვის თარიღი: 07.09.2020).

20. მიკროპლასტიკა და ერთჯერადი პლასტმასი, რომელიც წამლავს საზღვაო ცხოველებს და გავლენას ახდენს ადამიანებზე. URL: <https://news.un.org/en/story/2019/11/1050511> (მომართვის თარიღი: 09.09.2020).

21. ღირებულებისა და CO₂ ამოფრქვევის კალკულატორი უქალაქო ღონისძიებებისათვის. URL: <https://www.ativsoftware.com/products/eventpilot-conference-app-features/paperless-events/co2-calculator-for-paperless-events/> (მომართვის თარიღი: 11.09.2020).

22. რამდენი ქალაქის წარმოება შეიძლება ერთი ხისგან. URL: <http://www.conservatree.org/learn/EnviroIssues/TreeStats.shtml> (მომართვის თარიღი: 11.09.2020).

23. ბელორუსის რესპუბლიკაში მყარ კომუნალურ ნარჩენებთან და მეორეულ მატერიალური რესურსების მოპყრობის ეროვნული სტრატეგია 2035 წლამდე პერიოდისთვის. URL: <http://www.mjlx.gov.by/uploaded/2018/BMP2035.pdf> (მომართვის თარიღი: 13.09.2020).

24. Fairtrade international. URL: <https://www.fairtrade.net> (მომართვის თარიღი: 14.09.2020).

25. კომპანია «მიზანი 99» URL: <http://target99.by/info.php> (მომართვის თარიღი: 15.09.2020).

გამოცემის ავტორი: დარია ჩუმაკოვა
კორექტორი: ოლგა ასტაპოვიჩი
დაკაბადონება და დიზაინი: იულია ჩვიროვა

2020

აღნიშნული გამოცემის ორიგინალი მომზადდა პროექტის “შესაძლებლობების განვითარება ბელორუსში ცირკულარული ეკონომიკის კონტექსტში რეგიონული სტრუქტურული ცვლილებების სტრატეგიული დაგეგმარებისა და მართვისთვის”

პროექტი განხორციელდა დორტმუნდის განათლების საერთაშორისო ცენტრის (IGC) მიერ ვუპერტალის კლიმატის, გარემოსა და ენერგიის ინსტიტუტთან ერთად “აღმოსავლეთი პარტნიორობის ქვეყნებში ადმინისტრაციული რეფორმების” რეგიონალური ფონდის მხარდაჭერით, გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) და ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტრო (BMZ) დავალებით.

პუბლიკაცია, როგორც პროექტის „ცოცხალი ლაბორატორია - ღონისძიებები მომავლისთვის 2022“ („Living Lab – Events for Future 2022“) ნაწილი, ითარგმნა ქართულად გერმანიის საგარეო საქმეთა ფედერალური ოფისის ფინანსური მხარდაჭერით, პროექტის „ღონისძიებები მომავლისთვის“ ქსელის წევრი პარტნიორი ორგანიზაციების მიერ გასავრცელებლად და საზოგადოების ფართო ფენებისთვის გამოსაყენებლად.

პუბლიკაციაში შეტანილი ინფორმაციის ან მისი ნაწილის ციტირება დაშვებულია იმ პირობით, რომ მოხდება პუბლიკაციის სრული მითითება მოცემულია ზემოთ აღნიშნულის შესაბამისად.

supported by:

